

W CIENIU CZEPKA

BIULETYN INFORMACYJNY DOLNOŚLĄSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

WYBORY DELEGATÓW

ZACZEPEK ETYCZNY - ETYKA NADZIEI

USTAWA O OPIECE ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI
NOWE KOMPETENCJE PIEŁĘGNIARKI

W CENIU CZEPKA

BIULETYN INFORMACYJNY

Dolnośląskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu

www.doipip.wroc.pl

Wydawca:

Dolnośląska Okręgowa Izba
Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu.

Redaguje Prezydium DORPiP:

Anna Szafran, Marzenna Golicka, Urszula Olechowska,
Dorota Pietrzak, Jolanta Kolańska, Beata Łabowicz,
Beata Dąbrowska, Teresa Szerszeń, Małgorzata Mazur

Redakcja techniczna, skład, korekta, i przygotowanie
do druku – emildruk.pl

*Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca,
w tekstach publikowanych zastrzega sobie prawo
skrótów, zmian tytułów oraz poprawek stylistycz-
no-językowych.*

Artykuły, listy, uwagi i inną korespondencję prosimy
nadsyłać na adres redakcji:

Dolnośląska Okręgowa Izba

Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu
ul. Powstańców Śląskich 50, 53-333 Wrocław
fax 71 373 20 56, e-mail: info@doipip.wroc.pl

REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZA TREŚĆ TEKSTÓW, OGŁOSZEŃ I REKLAM

DOIPiP NIE PROWADZI POŚREDNICTWA PRACY
W KRAJU I ZAGRANICĄ

UWAGA:

*Nie przyjmujemy do publikacji tekstów
przekazywanych telefonicznie!*

Nasza okładka:

Numer zamknięto 13.09.2019 r.
Do druku przygotowano 13.09.2019 r.

Nakład 3300 egzemplarzy
Druk ABIS

*Pismo nieodpłatnie rozprowadzane wśród członków
Samorządu Pielęgniarek i Położnych.*

Wszystkie artykuły, i nie tylko, można znaleźć na
stronie internetowej Dolnośląskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu
www.doipip.wroc.pl

DOLNOŚLĄSKA OKRĘGOWA IZBA

PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH we Wrocławiu

ul. Powstańców Śląskich 50, 53-333 Wrocław
tel. 71 333 57 02, tel./fax 71 373 20 56
e-mail: info@doipip.wroc.pl
www.doipip.wroc.pl

BIURO W LUBINIE

ul. Odrodzenia 18/2, 59-300 Lubin
tel./fax 76 746 42 03

NUMER KONTA BANKOWEGO DOIPiP

na który należy przekazywać SKŁADKI CZŁONKOWSKIE
Bank PEKAO SA O/Wrocław
Nr konta: **63 1240 6670 1111 0000 5641 0435**

GODZINY PRACY

poniedziałek, środa, czwartek: 8-16
wtorek: 8-17, piątek 8-15

DZIAŁ KSZTAŁCENIA

tel./fax 71 333 57 08
e-mail: dzialksztalcenia@doipip.wroc.pl

GODZINY PRACY

poniedziałek, środa, czwartek: 8-16
wtorek: 8-17, piątek 8-15

KONTO DZIAŁU KSZTAŁCENIA

Bank PEKAO SA O/Wrocław
Nr konta: **13 1240 6670 1111 0000 5648 5055**

GODZINY PRACY KASY

poniedziałek, środa: 10-16; wtorek, czwartek: 8-13
piątek: NIECZYNNA

GODZINY PRACY BIBLIOTEKI

wtorek: 13-17, czwartek: 13-16, piątek: 9-14

OKRĘGOWY RZECZNIK

ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ

tel. 71 333 57 02

Informacja o dyżurach na www.doipip.wroc.pl

Informacje o samorządzie 2015-2019 – Okręgowy
Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

OKRĘGOWY SĄD PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

tel. 71 333 57 02 – Informacja pod numerem telefonu
lub w Sekretariacie Biura DOIPiP

DYŻURY RADCY PRAWNEGO – mgr E. Stasiak

poniedziałek 14-16, środa 14-17

KASA POŻYCZKOWA PRZY DOIPiP

Bank PKO BP IV Oddział Wrocław, ul. Gepperta 4
Nr konta: **56 1020 5242 0000 2702 0019 9224**

Informacje o stanie swojego konta w Kasie Pożyczkowej moż-
na uzyskać w czasie dyżuru w środę 15-16.30 telefonicznie
lub osobiście. **KSIĘGOWOŚĆ IZBY NIE PROWADZI KASY
POŻYCZKOWEJ I NIE UDZIELA INFORMACJI.**

KONSULTANCI WOJEWÓDZCY

W DZIEDZINACH:

► PIELĘGNIARSTWO – dr n. o zdr. Jolanta Kolańska

UM Wydział Nauk o Zdrowiu
ul. Bartla 5, 51-618 Wrocław

T: 71 784 18 45

E: jolanta.kolasinska@umed.wroc.pl

► PIELĘGNIARSTWO ANESTEZJOLOGICZNE I INTENSYWNEJ OPIEKI – mgr Ewa Pielichowska

4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ
ul. Rudolfa Weigla 5, 50-981 Wrocław

T: 261 660 207, 608 309 310

E: naczelnia.pielęgniarka@4wsk.pl

► PIELĘGNIARSTWA CHIRURGICZNEGO I OPERACYJNEGO – mgr Beata Łabowicz

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy
ul. Jarosława Iwaszkiewicza 5, 59-220 Legnica

T: 76 72 11 401, 661 999 104

E: beata.labowicz@szpital.legnica.pl

► PIELĘGNIARSTWO DIABETOLOGICZNEGO

– mgr Iwona Pilarczyk-Wróblewska

Uniwersytet Medyczny, Katedra Pediatrii
Zakład Neonatologii

ul. Bartla 5, 51-618 Wrocław

T: 500 141 941

E: iwona.pilarczykwrablewska@umed.wroc.pl

► PIELĘGNIARSTWA EPIDEMIOLOGICZNEGO

– mgr Katarzyna Salik

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu, Wydział Nauk o Zdrowiu,

Zakład Propedeutyki Pediatrii

i Chorób Rzadkich

ul. Kazimierza Bartla 5, 50-996 Wrocław

T: 606 99 30 95

E: katarzyna.salik@umed.wroc.pl

E: kasiasalik1@wp.pl

► PIELĘGNIARSTWA W GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWIE – mgr Urszula Żmijewska

Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza
ul. Warszawska 2, 52-114 Wrocław

T: 71 342 86 31 (w. 344), 604 939 455, 667 977 735

► PIELĘGNIARSTWA PRZEWLEKLE CHORYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH – mgr Dorota Rudnicka

Ośrodek Medycyny Paliatywnej i Hospicyjnej
Będkowo Sp. z o.o. Sp. k.

Będkowo 1, 55-100 Trzebnica

T: 71 722 29 48, 603 852 669

E: drudnicka@hospicjumbedkowo.pl

► PIELĘGNIARSTWA ONKOLOGICZNEGO

– dr n. med. Elżbieta Garwacka-Zachor

Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu
pl. Hirsfelda 12, 53-413 Wrocław

T: 71 36 89 260, 603 38 58 98

E: e.garwacka@gmail.com

► PIELĘGNIARSTWA PSYCHIATRYCZNEGO

– mgr Jerzy Twardak

Zakład Chorób Układu Nerwowego
Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu,
ul. Bartla 5, 56-618 Wrocław

T: 668 193 147

E: jerzy.twardak@umed.wroc.pl

► PIELĘGNIARSTWA PEDIATRYCZNEGO

– mgr Dorota Milecka

T: 666 872 721

E: milecka@poczta.fm

► PIELĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO

– dr n. o zdr. Wiesław Zielonka

Pogotowie Ratunkowe w Legnicy
ul. Dworcowa 7, 59-220 Legnica

T: 502 676 039

E: w.zielonka@pogotowie-legnica.pl

WYKAZ TELEFONÓW W SIEDZIBIE BIURA DOIPiP WE WROCŁAWIU

Dyrektor biura	71 333 57 00	Radca prawny	71 333 57 05
Sekretariat	71 333 57 02	Kasa	71 333 57 01
Sekretariat	71 333 57 16	Biblioteka	71 333 57 10
Sekretariat (tel./fax)	71 373 20 56	Okręgowy Rzecznik	
Przewodnicząca	71 333 57 03	Odpowiedzialności Zawodowej	71 333 57 02
Wiceprzewodnicząca	71 333 57 05	Okręgowy Sąd	
Sekretarz	71 333 57 04	Pielęgniarek i Położnych	71 333 57 02
Skarbnik	71 333 57 05	Dział Kształcenia (tel./fax)	71 333 57 08
Ewidencja/rejestr piel. i poł.	71 333 57 09	Kierownik Działu Kształcenia	71 333 57 12
Praktyki zawodowe	71 333 57 07	Księgowość Działu Kształcenia	71 333 57 14
Księgowość	71 333 57 06	Dział Kształcenia Oddział w Lubinie	76 746 42 03

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo,

Dolnośląska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu przypomina swoim członkom o ich uprawnieniach w tym zwłaszcza:

1. Członkowie samorządu mają prawo:

- wybierać i być wybieranym do organów DOIPiP we Wrocławiu,
- korzystać z pomocy Izby w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych i ochrony właściwych warunków pracy,
- korzystać z pomocy prawnej Izby,
- korzystać z innych świadczeń Izby i działalności samopomocowej.

2. Dolnośląska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych oferuje swoim członkom zgodnie z obowiązującymi regulaminami:

- nieodpłatne kursy kwalifikacyjne, specjalistyczne, doszkalające oraz szkolenia specjalizacyjne (specjalizacje),
- bezpłatny udział w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych,
- bezpłatny udział w konferencjach organizowanych przez Izbę,
- refundację kosztów kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- pomoc finansową w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych takich jak: choroba, śmierć małżonka lub dziecka, kradzież, pożar, powódź itp.,
- pomoc finansową w związku z przejściem na emeryturę lub rentę.

3. Dolnośląska Okręgowa Izba pielęgniarek i Położnych oferuje swoim członkom również:

- bezpłatny dostęp do wirtualnej czytelnicy IBOOK LIBRA,
- bezpłatny dostęp do serwisu informacji prawnej LEX,
- możliwość skorzystania z karnetów sportowo-rekreacyjnych FitProfit oraz FitSport.,
- korzystanie z bardzo bogatego księgozbioru Izby,
- korzystanie z bezpłatnej pomocy prawnej w związku z wykonywaniem zawodu,
- cykliczne spotkania dla emerytowanych pielęgniarek i położnych,
- comiesięczny dostęp do biuletynu informacyjnego „W Cieniu Czepka”,
- korzystanie z aktualnej strony internetowej Izby: www.doipip.wroc.pl oraz newsletteru,
- pomoc w zakresie korzystania z SMK oraz wszelkie doradztwo w zakresie wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej,
- dla absolwentów ułatwienia dotyczące korzystania z refundacji kosztów kształcenia i nieodpłatnych form kształcenia podyplomowego form kształcenia podyplomowego (informacje dostępne na www.doipip.wroc.pl w zakładce pomoc finansowa).

Serdecznie zapraszamy!
Sekretarz DORPiP we Wrocławiu
Urszula Olechowska

W NUMERZE:

4 Informacja o wyborach

4 Rejony wyborcze

11 Pismo do NRPIP

11 Pismo do Prezydenta

12 Prostatektomia radykalna
operacyjna metoda leczenia
raka prostaty

13 Sterylizacja uprawnienia pielęgniarki

16 Zaczepki etyczny

17 Ustawa o opiece zdrowotnej nad uczniami
Nowe kompetencje pielęgniarki

17 Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r.
O opiece zdrowotnej nad uczniami

22 Ogłoszenia

25 Pamięć i serce

INFORMACJA

Przewodnicząca Okręgowej Komisji Wyborczej
Dorota Pietrzak

Szanowni Państwo, Pielęgniarki, Położne, Pielęgniarze, Położni.

Rok 2019 jest rokiem wyborów, w związku z tym w najbliższym czasie w terminie od 23 września do 15 listopada 2019 r. w ustalonych 34 rejonach wyborczych na terenie działania Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu odbędą się wybory Delegatów na Okręgowy Zjazd DOIPiP we Wrocławiu VIII kadencji (2020-2024).

W związku z tym Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych 15 czerwca 2019 r. podjęła uchwałę nr 87/2019/VII w sprawie zarządzenia wyborów Delegatów Dolnośląskiej Okręgowej Izby

Pielęgniarek i Położnych na Okręgowy Zjazd VIII kadencji (2020-2024) i powołania Okręgowej Komisji Wyborczej. Treść uchwały wraz z regulaminem Okręgowej Komisji Wyborczej prezentujemy Państwu poniżej.

W dniach 20-21 marca 2020 roku nowo wybrani Delegaci będą mieli możliwość wyboru przewodniczących i członków organów DOIPiP we Wrocławiu oraz Delegatów na Krajowy Zjazd VIII kadencji.

Przedstawiamy również spis wszystkich rejonów wyborczych wraz z miejscem i terminem zebrania wyborczego, jest on dostępny również na stronie internetowej izby – strona główna.

www.doipip.wroc.pl

Dodatkowo informacje o terminie

i miejscu zebrania wyborczego dla danego rejonu wyborczego będzie przestana do poszczególnych zakładów pracy. Zawia-
domienie o zebraniu wyborczym powinno zostać umieszczone w miejscu ogólnodostępnym zwyczajowo w zakładach pracy. W przypadku braku takiej informacji prosimy o kontakt z Okręgową Komisją Wyborczą w siedzibie DOIPiP we Wrocławiu przy ulicy Powstańców Śląskich 50, tel. 71/333-58-02 lub sprawdzenie terminu na stronie internetowej DOIPiP.

PODZIAŁ NA REJONY WYBORCZE DOIPiP VIII kadencja (2020-2024)

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
1A	miejsce wyborów: Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej, Trzebnica, ul. Prusicka 53/55			
	Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej	Trzebnica	ul. Prusicka 53/55	25.09.2019 g. 11:00
	Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna	Trzebnica	ul. Kościuszki 10	
	Ośrodek Medycyny Paliatywnej i Hospicyjnej Będkowsk. z o.o.	Trzebnica	Będkowo 1	
	Przychodnia Dermatologiczna Dermed Irena Dudek-Zaborowska	Trzebnica	ul. Wiosenna 26	
	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy dla Dorosłych	Trzebnica	ul. Ks. Bochenka 30	
	Gminne Centrum Medyczne Trzebnica-Zdrój	Trzebnica	ul. Kościuszki 10	
	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień Self	Trzebnica	ul. Roosevelta 3	
	NZOZ Medyk sp.p.	Trzebnica	ul. Kościelna 31	
	Promedica s.c.Cz.Szydelko, S. Mastalerz	Trzebnica	ul. Wrocławska 124/10	
	SPZOZ Szpital Rehabilitacyjny i Opieki Długoterminowej w Żmigrodzie	Żmigród	ul. Willowa 4	
	Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego	Żmigród	ul. Lipowa 4	
	Bonitas Sp.z o.o.	Żmigród	ul. Zamkowa 26	
	SPZOZ Ośrodek Zdrowia w Wiszni Małej	Wisznia Mała	ul. Wrocławska 4a	
	Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej	Zawonia	ul. Spacerowa 6	
	NZOZ Diamed	Skokowa	ul. Prusicka 22A	
	PZOZ Ośrodek Zdrowia w Skokowej	Skokowa	ul. Prusicka 6	
	Prusickie Centrum Medyczne sp.z o.o.	Prusice	ul. Żmigrodzka 22	
	NZOZ Atena	Ujeździec Wielki	Ujeździec Wielki 26	
1B	miejsce wyborów: Dom Pomocy Społecznej, Rościstawice, ul. Polna 43			
	NZOZ PLR Alina Grocka-Włazlak	Obroniki Śl	ul. Trzebnicka 37	27.09.2019 g. 11:00
	NZOZ PLR Małgorzata Brant	Obroniki Śl	ul. Trzebnicka 37	
	NZOZ Vitomed Ośrodek Opiekuńczo Rehabilitacyjny Słoneczniki	Obroniki Śl	ul. Trzebnicka 43	
	DPS w Obornikach Śląskich	Obroniki Śl	ul. Kar.S.Wyszyńskiego 33	
	Centrum Pielęgniarstwa i Rehabilitacji sp. z o.o.	Obroniki Śl	ul. Siemienicka 13	
	NZOZ PLR Irena Żukrowska	Obroniki Śl	ul. Trzebnicka 37	
	NZOZ Specj.Centrum Pielęgnacyjno-Rehabilitacyjne Ewa-Med.	Obroniki Śl	ul. Trzebnicka 49	
	DPS Filia Rościstawice	Rościstawice	ul. Polna 43	
	Praktyka Lekarska Lesław Szpiech	Pęgów	ul. Główna 70	
2	miejsce wyborów: Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie, ul. Inwalidów Wojennych 26, Wołów			
	Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie	Wołów	ul. Inwalidów Wojennych 26	09.10.2019 g.11:00
	Manamedica Centrum Medyczne	Wołów	ul. Inwalidów Wojennych 13	
	ZOZ Zakładu Karnego w Wołowie	Wołów	ul. Wieżenna 6	
	Stacja Dializ NZOZ Nefromedica Specjalistyczne Centrum Medyczne	Brzeg	Al. Jerozolimskie 28	
	NZOZ Małgorzata Iwaszkiewicz	Brzeg	ul. Zwycięstwa 9/2	
	Dolnośląskie Specjalistyczne Centrum Medyczne	Brzeg	ul. Wilcza 6	
	Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego	Krzelow	Krzelow 49	
	SPZOZ w Wińsku	Wińsko	Wolności 13	
	Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Wiosna	Krzydłina Mała	Krzydłina Mała 70	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
3	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital Lubiąż, ul. Mickiewicza 1			
	Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu	Lubiąż	ul. Mickiewicza 1	05.11.2019 g.11:00
	Wiejski Ośrodek Zdrowia w Lubiążu	Lubiąż	ul. Willmanna 23	
4	miejsce wyborów: Jaworskie Centrum Medyczne, ul. Szpitalna 3, Jawor			
	Jaworskie Centrum Medyczne	Jawor	ul. Szpitalna 3	07.10.2019 g.11:00
	Przychodnia Rejonowa w Jaworze	Jawor	ul. Piłsudskiego 10	
	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Jawor	ul. Piwna 1	
	NZOZ Kormed sp. z o.o.	Jawor	ul. Korfantego 8B/1	
	Poradnia Specjalistyczna Przemysław Maruszczak	Jawor	ul. Kościuszki 9	
	DPS w Jaworze	Jawor	pl. Seniora 3	
	PLR Krzysztof Maruszczak	Jawor	ul. Św. Marcina 2/1	
	PLR Andrzej Domiński	Jawor	ul. Szpitalna 7e	
	Gminny Ośrodek Zdrowia Piotrowice	Męcinka	Piotrowice 113	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Mściwojowie	Mściwojów	Mściwojów 5A	
	SPZOZ w Bolkowie	Bolków	ul. Wysokogórska 6	
	DPS w Jaworze Filia w Mierczycach	Mierzyce	Mierzyce 34	
	Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Paszowicach	Paszowice	Paszowice 260	
	Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim	Wądroże Wielkie	Wądroże Wielkie 167	
5	miejsce wyborów: Szpital Powiatowy im. A. Wolańczyka, Złotoryja, ul. Hoża 11			
	Szpital Powiatowy im. A. Wolańczyka	Złotoryja	ul. Hoża 11	08.10.2019 g.11:00
	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi SPZOZ	Złotoryja	ul. Szpitalna 9	
	SPZOZ Przychodnia Rejonowa w Złotoryi	Złotoryja	ul. Kwiska 1	
	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy	Złotoryja	ul. Hoża 11	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Złotoryja	ul. B. Chrobrego 1	
	Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna	Złotoryja	ul. Staszica 22	
	Centrum Medyczne n.med.	Złotoryja	ul. Rynek 5/2	
	NZOZ Poradnie Specjalistyczne	Złotoryja	ul. Solna 17/1	
	SPZOZ Przychodnia Rejonowa w Wojcieszowie	Wojcieszów	ul. B. Chrobrego 79	
	NZOZ PLR Maria Grudniewicz-Baraniecka	Wojcieszów	ul. B. Chrobrego 76	
	Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Pielgrzymce	Pielgrzymka	Pielgrzymka 109F	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Zagrodnie	Zagrodno	Zagrodno 56a	
	Praktyka Ogólnolekarska Barbara Kołodziej	Zagrodno	Zagrodno 62a	
	PUH Narys Przychodnia Lekarska i Pracownia Analityczna Mederi	Złotoryja	ul. Słoneczna 7	
	SPZOZ Przychodnia Rejonowa w Świerzawie	Świerzawa	ul. Lipowa 3	
	Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Złotoryi	Gieraltowice	Gieraltowice 33	
	Indywidualne Praktyki Pielęgniarek	Złotoryja	Złotoryja	
6	miejsce wyborów: Starostwo Powiatu Oleśnickiego, ul. J. Słowackiego 10, Oleśnica			
	Powiatowy Zespół Szpitali	Oleśnica	ul. Armii Krajowej 1	11.10.2019 g.11:00
	Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Zdrowotnych w Oleśnicy	Oleśnica	ul. Reja 10	
	Medicus Alicja Nowak-Podemaska	Oleśnica	ul. Paderewskiego 5s	
	Zakład Karny w Oleśnicy	Oleśnica	ul. Wały Jagiellońskie 1	
	Q-Med. Sp. z o.o.	Oleśnica	ul. Daszyńskiego 2A	
	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Ostrowinie	Ostrowina	Ostrowina 21	
	PLR Joanna Benysek-Milewska	Oleśnica	ul. Okrężna 1-2	
	NZOZ Promed	Oleśnica	ul. Krzywoustego 3	
	Centrum Medyczne Mastermed sp. z o.o.	Oleśnica	ul. Kopernika 12	
	Zdrowie s.c.	Spalice	ul. Boguszycka 31	
	SPZOZ w Dobroszycach	Dobroszyce	ul. Wojska Polskiego 22	
	Dom Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Dobroszycach	Dobroszyce	ul. Stawowa 23	
	Przychodnia Rodzinna Medicare	Syców	ul. Mickiewicza 25	
	SPZOZ "Przychodnia" w Sycowie	Syców	ul. Wrocławska 2	
	Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Zdrowotnych w Twardogórze	Twardogóra	ul. Waryńskiego 10	
	ZPZOZ w Bierutowie	Bierutów	ul. Słowackiego 2	
	Maranta Pensjonat dla osób starszych	Bierutów	ul. Polna 1A	
	SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Dziadowej Kłodzie	Dziadowa Kłoda	ul. Słoneczna 7A	
	NZOZ WAMED	Twardogóra	ul. Krótka 3	
	NZOZ Intermedicus	Twardogóra	ul. B. Krzywoustego 2	
	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Międzybórz	Międzybórz	ul. Sycowska 34	
7	miejsce wyborów: Strzezińskie Centrum Medyczne, ul. Wrocławska 46, Strzelin			
	Strzezińskie Centrum Medyczne sp. z o.o.	Strzelin	ul. Wrocławska 46	14.10.2019 g.11:00
	Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego	Strzelin	ul. Mickiewicza 20	
	ZOZ Zakładu Karnego	Strzelin	ul. Żąbkowicka 68	
	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	Strzelin	ul. Mickiewicza 18	
	Stowarzyszenie Świętego Celestyna	Strzelin	Mikoszów 27	
	Przychodnia Lekarska Stanisław Wencki	Strzelin	ul. Kochanowskiego 2	
	NZOZ Medicus	Strzelin	ul. Piłsudskiego 3	
	Gminny Ośrodek Zdrowia	Borów	ul. Parkowa 4	
	Renmed PLR	Borek Strzeziński	ul. Strzezińska 22	
	SPZOZ w Prusach	Prusy	ul. Pocztowa 33	
	Samodzielny Publiczny Gminny ZOZ w Przewornie	Przeworno	ul. Pocztowa 6	
	Przychodnia Almed	Wiązów	ul. Pocztowa 6	
	NZOZ PLR Teresa Szczypel	Wiązów	ul. Armii Ludowej 18	
	PLR Barbara Mierzwińska	Wiązów	Pl. Wolności 18	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
8	miejsce wyborów: Milickie Centrum Medyczne, ul. Grzybowa 1, Milicz			
	Milickie Centrum Medyczne	Milicz	ul. Grzybowa 1	16.10.2019 g.11:00
	Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego	Milicz	ul. Trzebnicka 2	
	Dom Pomocy Społecznej	Milicz	ul. Kombatantów 1	
	Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych NZOZ	Milicz	ul. Kopernika 20	
	NZOZ Prywatna Przychodnia Lekarska MIL-MED.	Milicz	ul. Lipowa 2	
	Centrum Profilaktyki i Terapii Psychiatrycznej SALUS	Milicz	ul. Wojska Polskiego 21	
	Medica Milicz sp. z o.o.	Milicz	ul. Grzybowa 1	
	Milickie Centrum Zdrowia	Milicz	ul. Kopernika 3	
	NZOZ Vitamedica	Milicz	ul. Kasztanowa 16	
	Dom Pomocy Społecznej	Krośnice	ul. Kwiatowa 9	
	NZOZ Feniks Zakład Opiekuńczo-Lecniczy	Krośnice	ul. Kwiatowa 12	
	Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy NZOZ	Krośnice	ul. Kwiatowa 11	
	Praktyka Lekarska Andrzej Krężelewicz	Krośnice	ul. Parkowa 37	
	NZOZ Familia	Milicz	Gądkowice 49	
	Przychodnia Lekarska Eskulap	Cieszków	ul. Ogrodowa 1a	
	NZOZ Cordialis Jerzy Szkatuła	Cieszków	ul. Sikorskiego 53	
	SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia	Cieszków	ul. Sikorskiego 53	
	NZOZ Komp-Med.	Bukowice	ul. Wrocławska 41	
	NZOZ ALBUS Poradnia Lekarska POZ	Sutów	ul. Kolejowa 10	
9	miejsce wyborów: Przychodnia, ul. Armii Polskiej 8, Góra			
	SPZOZ Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych	Góra	Os. K.Wielkiego 25	10.10.2019 g.11:30
	PHARMA MEDICA sp. z o.o.	Góra	ul. Świętosławy 1	
	NZOZ Sp. z o.o. Niechłów Przychodnia Lekarska	Góra	ul. Mickiewicza 1	
	NZOZ AMICUS	Góra	ul. Świętosławy 1/5	
	NZOZ Zespół Poradni Specjalistycznych TE-MED.	Góra	ul. Piastów 44	
	PLR D.Gocha-Chmielewska,J.Chmielewski	Góra	Os. Kazimierza Wlk.15B	
	Pulsmed	Góra	ul. Armii Polskiej 8/2	
	Indywidualna Specj.Prak.Lek. RADIX	Góra	ul. Mickiewicza 2e	
	NZOZ Arka	Góra	ul. Poznańska 28	
	Indywidualne Praktyki Pielęgniarek	Góra	Góra	
	Vis-Med. Sp. z o.o. Poradnia Lekarza POZ	Wąsosz	ul. Zaczysze 10A	
	NZOZ ELMED PLR	Wąsosz	ul. Słoneczna 1	
	NZOZ sp. z o.o. Niechłów Poradnia Lekarza POZ	Niechłów	ul. Krótka 5	
10A	miejsce wyborów: ZOZ Oława, ul. Baczyńskiego 1, Oława			
	ZOZ Oława	Oława	ul. Baczyńskiego 1	01.10.2019 g.11:00
	Przychodnia Lekarska MEDICA s.c.	Oława	ul. 11 Listopada 14	
	Hipokrates Grupowa Praktyka Lekarska s.c.	Oława	ul. Warszawska 30	
	Ewa-Med. Sp. z o.o.	Oława	ul. B. Chrobrego 64A	
	Dom Pomocy Społecznej	Oława	ul. Lwowska 6	
	Citodent Centrum Stomatologiczne	Oława	pl. Zamkowy 5	
	NZOZ Nomed s.c.	Oława	ul. Żeromskiego 12	
	Niepubliczna Przychodnia Leczniczo-Rehabilitacyjna ZDROWIE	Oława	ul. Sienkiewicza 8	
	Oławskie Centrum Medyczne Omega s.c.	Oława	ul. Chrobrego 23B	
	NZOZ Przychodnia Rodzinna	Oława	ul. Iwaszkiewicza 45A	
	NZOZ - Goszczyna	Goszczyna	Goszczyna 8	
	NZOZ MIK-MED.	Marcinkowice	ul. Piastowska 21	
	NZOZ Praktyka Lekarska FAMILIARIS	Bystrzyca Oławska	ul. Chrobrego 14	
10B	miejsce wyborów: Przychodnia Femmed, ul. Oławska 23B/25 I piętro, Jelcz-Laskowice			
	Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Sp. z o.o.	Jelcz-Laskowice	ul. J.Bożka 13	17.10.2019 g.11:00
	Przychodnia Lekarska Medicor s.c.	Jelcz-Laskowice	ul. Bożka 11	
	NZOZ PROMED s.c.	Jelcz-Laskowice	ul. Liliowa 3A	
	NZOZ JELMED	Jelcz-Laskowice	ul. Kasztanowa 7	
	Femmed Praktyka Położnicza	Jelcz-Laskowice	ul. Stawowa 14/2	
	Przedsiębiorstwo Lecznicze Jerozolimskie Centrum Medyczne	Domaniów	Domaniów 1c	
11	miejsce wyborów: Polkowickie Centrum Usług Zdrowotnych ZOZ S.A., ul. Kominka 7, Polkowice			
	Polkowickie Centrum Usług Zdrowotnych ZOZ S.A.	Polkowice	ul. Kominka 7	25.10.2019 g.11:00
	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Polkowice	Rynek 22	
	Żłobek Miejski nr 1 KRASNAŁ	Polkowice	ul. Spółdzielcza 3	
	AQUAPARK Polkowice Regionalne Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjne	Polkowice	ul. Młyńska 4	
	COR-MED NZOZ M&Diallo	Przemków	ul. Długa 4	
	Gminny Ośrodek Zdrowia	Gaworzyce	ul. Dworcowa 200	
	NZOZ Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Kurylak&Śliwa&Kofla	Przemków	ul. Długa 4	
	LANCET Przychodnia Lekarska	Grębocice	ul. Zielona 3	
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Polkowice	ul. Św.Sebastiana 1A	
12A	miejsce wyborów: Przychodnia Rejonowa w Chojnowie, ul. Legnicka 12, Chojnow			
	Przychodnia Rejonowa w Chojnowie	Chojnow	ul. Legnicka 12	18.10.2019 g.11:00
	Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych Niebieski Parasol	Chojnow	ul. Szpitalna 20	
	Agencja Ochrony Pracy i Środowiska BHPE	Chojnow	ul. Fabryczna 1	
	GZZOP w Chojnowie z/s w Krzywej	Chojnow	Krzywa 17A	
	Uniproduct sp. z o.o.	Chojnow	ul. Okrzei 11	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Miłkowicach	Miłkowice	ul. Działkowa 2A	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
12B	miejsce wyborów: Dom Pomocy Społecznej ul.Benedyktynów 4, Legnickie Pole			
	Gminna Przychodnia Zdrowia w Legnickim Polu	Legnickie Pole	ul. Klasztorna 20	21.10.2019 g.11:00
	DPS w Legnickim Polu	Legnickie Pole	ul. Benedyktynów 4	
	DPS dla Dorosłych "Prząśnik" w Brenniku	Ruja	Brennik 24	
	Ośrodek Zdrowia Tyniec Legnicki	Ruja	Tyniec Legnicki 54	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Krotoszycach	Krotoszyce	ul. Kopernika 9/3	
	Ośrodek Zdrowia w Kunicach	Kunice	ul. Stropolska 7 A	
	Przychodnia Rejonowa w Prochowicach	Prochowice	ul. A.Rymszy 3	
	NZOZ w Jaśkowicach	Jaśkowice Legnickie	Jaśkowice Legnickie 37	
13	miejsce wyborów: Głogowski Szpital Powiatowy ,ul. Kościuszki 15			
	Głogowski Szpital Powiatowy	Głogów	ul. Kościuszki 15	22.10.2019 g.10:00
14	miejsce wyborów: Głogowski Szpital Powiatowy ,ul. Kościuszki 15			
	DOMMEDPULS sp. z o.o.	Głogów	ul. C.K.Norwida 2D	22.10.2019 g.12:00
	NZOZ Przychodnia Lekarska	Głogów	ul. Moniuszki 9	
	SERCE sp. z o.o.	Głogów	ul. Kościuszki 15A	
	NZOZ Piast-Med. Poradnia Lekarza POZ	Głogów	ul. Królowej Jadwigi 7	
	Przychodnia HIPOKRATES sp. z o.o.	Głogów	ul. Sikorskiego 19	
	NZOZ Głogowskie Centrum Medyczne	Głogów	ul. M.C.Skłodowskiej 11	
	Zakład Karny w Głogowie	Głogów	ul. Lipowa 21	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Głogów	ul. Sikorskiego 4	
	Dom Pomocy Społecznej Magnolia	Głogów	ul. Neptuna 22/24	
	NZOZ Astra-Med. Sp. z o.o.	Głogów	ul. Gwiaździsta 23	
	Specjalistyczne Centrum Ochrony i Promocji Zdrowia Vera-Vita	Głogów	ul. Balwierska 7	
	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych Duo-Med. Iwona Smeđa	Głogów	ul. Garncarska 23-25	
	Miejski Ośrodek Rehabilitacji i Usług Specjalistycznych	Głogów	ul. Norwida 5	
	NZOZ Uni-Med. Przychodnia Lekarska Specjalistyczna	Głogów	ul. Sienkiewicza 1B	
	Przychodnia Lekarska KONSYLIIUM	Głogów	ul. Gwiaździsta 5a	
	NZOZ ESKULAP	Głogów	ul. Rycerska 4a	
	NZOZ "Kurtys-Opieka Zdrowotna"	Głogów	ul. Polska 4	
	Przychodnia Stomatologiczna	Głogów	ul. Moniuszki 9	
	Wojewódzki Ośrodek Zdrowia w Kępnie	Głogów	ul. Rudnowska 109	
	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Głogów	ul. P.Skargi 4	
	Cisi Pracownicy Krzyża	Głogów	ul. Novarese 2	
	PLR Zdzisław Data	Żukowice	Nielubia 61	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Kotli	Kotla	ul. Krzycka 2	
	MEDIX Jerzmanowa NZOZ PLR	Jerzmanowa	ul. Obiszowska 11	
	NZOZ MEDICA	Pęcław	Pęcław 30	
15	miejsce wyborów: Miedziove Centrum Zdrowia, budynek D-19, ul. M. Skłodowskiej-Curie 60, Lubin			
	Miedziove Centrum Zdrowia	Lubin	ul. M.Skłodowskiej-Curie 66	11.10.2019 g. 12:00
	NZOZ Ośrodek Medycyny Pracy	Lubin	ul. Stoleczna 1	
	Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy O/Lubin	Lubin	ul. Sienkiewicz 4	
16	miejsce wyborów: Regionalne Centrum Zdrowia sp. z o.o., ul. G.J. Bema 5-6, Lubin			
	Regionalne Centrum Zdrowia sp. z o.o.	Lubin	ul. G.J. Bema 5-6	28.10.2019 g.13:00
	NOZ LUBMED	Lubin	ul. Gwarków 82	
	Centrum Diagnostyczno Terapeutyczne MEDICUS	Lubin	ul. Leśna 8	
	Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna	Lubin	ul. 1-go Maja 15	
	Cuprum-Med. Sp. z o.o.	Lubin	ul. Skłodowskiej-Curie 70	
	Centrum Zdrowia Kobiet Femina	Lubin	ul. Kilińskiego 27	
	Centrum Medyczne Zdrowie	Lubin	ul. Odrodzenia 30B	
	Medyk s.c.	Lubin	ul. Krupińskiego 39	
	NZOZ Derma-Vita	Lubin	ul. Wyszyńskiego 6	
	Wyjazdowa Praktyka Pielęgniarska B.Grześ	Lubin	ul. Cedynska 3/12	
	Miejsko-Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej	Ścinawa	ul. Jagiełły 2	
	Ośrodek Alzheimerowski sp. z o.o.	Ścinawa	ul. Jana Pawła II 12	
	Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Rudnej	Rudna	ul. Polna 3	
	Indywidualne Praktyki Pielęgniarek	Lubin	Lubin	
17	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital w Legnicy, ul. Iwaskiewicza 5			
	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy	Legnica	ul. Iwaskiewicza 5	30.10.2019 g.11:00
18	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Iwaskiewicza 5, Legnica			
	Pogotowie Ratunkowe w Legnicy	Legnica	ul. Dworcowa 7	31.10.2019 g.11:00
	Centrum Medyczne w Legnicy	Legnica	ul. Libana 7	
	Przychodnia Medycyny Pracy	Legnica	ul. Peruwiańska 24	
	NZOZ ZDROWIE	Legnica	ul. Piekarska 7	
	B&M Medyk Przychodnia Lekarska	Legnica	ul. Piekarska 7	
	Spółka Lekarska "Biegunowa"	Legnica	ul. Biegunowa 2	
	Ośrodek Diagnostyki Onkologicznej Społecznej Fundacji Solidarności	Legnica	ul. W.Andersa 4	
	Stacja Opieki Caritas Diecezji Legnickiej	Legnica	ul. W. Grabskiego 19	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Legnica	ul. Poselska 13	
	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Legnica	ul. Mickiewicza 24	
	Spółdzielnia Pracy Lekarzy Specjalistów i Stomatologów VITA	Legnica	ul. Reymonta 7	
	NZOZ Przychodnia Lekarska Familijna	Legnica	ul. Rycerska 15/1B	
	Przychodnia Omega-Med. Głowacka i Karpowicz	Legnica	ul. Zabrzeńska 14	
	Podstawowa Opieka Zdrowotna i Rehabilitacyjna Leg-Medical	Legnica	ul. Karola Myrka 4B	
	PLR Wanda Aszurkiewicz	Legnica	ul. Chojnowska 112	
	Centrum Opieki Pielęgniarskiej i Położniczej FAMILIA	Legnica	ul. Iwaskiewicza 5/104	
	NZOZ Poradnia Okulistyczna	Legnica	ul. Grota-Roweckiego 31/1	
	NZOZ NOXMED	Legnica	ul. Kosmiczna 14	
	NZOZ ALMED	Legnica	ul. Okulickiego 1A/3	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
18cd	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, ul. Iwaszkiewicza 5, Legnica			
	Niepubliczny Zakład Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej METIS	Legnica	ul. Reymonta 2	31.10.2019 g.11:00
	Wyższa Szkoła Medyczna LZDZ	Legnica	ul. Chłapowskiego 13	
	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witalona	Legnica	ul. Sejmowa 5A	
	POD-MED. Pielęgniarska Opieka Domowa A.Czapnik	Legnica	ul. Koskowska 46	
	Cardiamed	Legnica	ul. Grunwaldzka 7	
	Usługi Pielęgniarsko-Opiekuńcze M.Tarnowska	Legnica	ul. Św.Wojciecha 17/11	
	Sana-Med.	Legnica	ul. Tatrzańska 2	
	Centrum Terapii Uzależnień	Legnica	ul. Powst.Śląskich 10	
	NZOZ DUOMED	Legnica	ul. Batalionu Żołki 15/1B	
	NZOZ AURIMED	Legnica	ul. Koskowska 46	
	Indywidualne praktyki pielęgniarek/położnych	Legnica		
19	miejsce wyborów: 4 Wojskowy Szpital Klin., ul. Weigla 5, Wrocław			
	4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Poliklinika	Wrocław	ul. Weigla 5	09.10.2019 g.11:00
	2 Wojskowy Szpital Polowy	Wrocław	ul. Gajowicka 118-120	
	Ambulatorium 2 Wojskowego Oddziału Gospodarczego	Wrocław	ul. Obornicka 100-102	
	Wojskowy Ośrodek Medycyny Prewencyjnej	Wrocław	ul. Ślężna 158	
20	miejsce wyborów: Dolnośląskie Centrum Onkologii, ul. Hirsfelda 12			
	Dolnośląskie Centrum Onkologii	Wrocław	ul. Hirsfelda 12	04.11.2019 g.12:00
21	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Gromkowskiego, ul. Koszarowa 5, Wrocław			
	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Gromkowskiego	Wrocław	ul. Koszarowa 5	24.09.2019 g.10:00
	NZOZ ELMED	Środa Śląska	ul. Mostowa 19	
	NZOZ Eskulap	Środa Śląska	ul. Daszyńskiego 17a	
	Specjalistyczna Poradnia Psychiatryczno-Psychologiczna	Środa Śląska	ul. Targowa 17	
	NZOZ Hipokrates	Środa Śląska	ul. Białoskórnicza 22	
	SPZOZ Malczyce	Malczyce	ul. Mickiewicza 6	
	Dom Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	Malczyce	ul. 1-go Maja	
	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy dla Dorosłych w Mrozowie	Mrozów	Mrozów ul. Zamkowa 1	
	PLR Jacek Krajewski	Udanin	Udanin 88	
	NZOZ PLR D.Krzyczkowska-Łabaczzyk	Szczepanów	ul. Średzka 19	
	Zakład Usług Medycznych	Kostomłoty	ul. Szpitalna 13	
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	Środa	ul. Klilińskiego 30	
22	miejsce wyborów: Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc, ul. Grabiszyńska 105, Wrocław			
	Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu	Wrocław	ul. Grabiszyńska 105	18.10.2019 g.11:00
	Dolnośląski Ośrodek Transplantacji Kom.Z Krajowym Bankiem Dawców Szpiku	Wrocław	ul. Grabiszyńska 105	
	Praktyka Grupowa Lekarzy Rodzinnych s.c. Teresa Cebula	Wrocław	ul. Tarnogórska 1	
	NZOZ PLR Ewa Zuwała-Wachtl	Wrocław	ul. Pabianicka 25	
	Dobramed Przychodnia Lekarza Rodzinnego	Wrocław	ul. Nowodworska 53b	
	NZOZ "Starmed - Staromiejskie Centrum Medyczne" sp. z o.o.	Wrocław	ul. Młodych Techników 7	
	PLR Mariusz Domański, Violetta Domańska	Wrocław	ul. Gepperta 13	
	NZOZ PLR Wierzbicka-Oknińska & Gołyńska-Boba	Wrocław	ul. Stobrawska 2	
	NZOZ PLR Beata Turska	Wrocław	ul. Pabianicka 25	
	PLR Maria Bednarz-Kanafa	Wrocław	ul. Pabianicka 25	
	Przychodnia Lidia Napora, Violetta Zabówka	Wrocław	ul. Sępa - Szarzyńskiego 30/3-4	
	Praktyka Lekarza Rodzinnego N.Jadczak, T.Kubicki	Wrocław	ul. Sępa - Szarzyńskiego 30/3-4	
	PLR Ewa Stocka-Błażejewska	Wrocław	ul. Partyzantów 72	
	Miejskie Centrum Usług Socjalnych	Wrocław	ul. Mączna 3	
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Wrocław	ul. Strzegomska 6	
	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy o profilu rehabilitacyjnym	Wrocław	ul. Św.Józefa 2/4	
	Ośrodek Świętego Jerzego we Wrocławiu	Wrocław	ul. Rydygiera 22-28	
	DPS im. Świętej Rodziny	Wrocław	ul. Św. Marcina 10	
	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek	Wrocław	ul. Grunwaldzka 104	
	Zespół Usług Medycznych "LEK-TRANS"	Wrocław	ul. Kręta 25	
	Centrum Terapii Laserowej P. Kołtowski, D. Bałazińska Sp. J	Wrocław	ul. Jaracza 75	
	Przychodnia "Na Biskupinie" Sp. zo.o	Wrocław	ul. Olszewskiego 21	
	UNIMEX Sp. zo.o.	Wrocław	ul. Krasieńskiego 29	
	Artemed Centrum Medyczne	Wrocław	ul. Krasieńskiego 29	
	Regionalna Poradnia Diabetologiczna S-ka Partnerska Lekarzy	Wrocław	ul. Św. Mikołaj 53/1A	
	PLR Beata Stecka	Wrocław	ul. Komuny Paryskiej 73A	
	Specjalistyczna Praktyka Lekarska Mateusz Tylko	Wrocław	ul. Krawiecka 1/2	
	PLR Alicja Kiepusa	Wrocław	ul. Nowodworska 53b	
	ZOL dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertanek	Wrocław	ul. Traugutta 54	
	Chirurgia Plastyczna H. Knakiewicz	Wrocław	ul. Rydygiera 30	
	Centrum Medyczne Polmed	Wrocław	ul. Grabiszyńska 208	
	Marek Elias Gabinety Ginekologiczne	Wrocław	ul. Gajowa 40	
23	miejsce wyborów: Wojewódzki Szpital Spec., ul. Kamieńskiego 73a			
	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny	Wrocław	ul. Kamieńskiego 73a	23.10.2019 g.11:00
	DoI.Centrum Chorób Serca Medinet	Wrocław	ul. Kamieńskiego 73A	
	Poradnia Kardiologiczna Echo-Med.	Wrocław	ul. Kamieńskiego 225	
24	miejsce wyborów: Szpital Specjalistyczny im. Falkiewicza, ul. Warszawska 2, Wrocław			
	Szpital Specjalistyczny im Falkiewicza	Wrocław	ul. Warszawska 2	05.11.2019 g.11:00
	Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych "Dziecięcy Dom"	Wrocław	ul. Parkowa 2	
	Przyzakładowa Przychodnia Rehabilitacyjna przy Elwat	Wrocław	ul. Hubska 96/100	
	Dolnośląska Spółdzielnia Niewidomych "Dolsin "	Wrocław	ul. Trzmielowicka 7/9	
	Polski Związek Głuchych DoI.Centrum Medyczne	Wrocław	ul. Branioborska 2/10	
	Spółdzielcze Centrum Rehabilitacyjno- Medyczne "Resurs"	Wrocław	ul. Wita Stwosza 16	
	Wrocławskie Centrum Opieki Wychowania	Wrocław	ul. Lekcyjna 29	
	BROCH- MED.	Wrocław	ul. Węgierska 6	
	NZOZ Stacja Opieki Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego, Rehabilitacji, Opieki Paliatywnej Caritas Archidiecezji	Wrocław	ul. Katedralna 7	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
24	miejsce wyborów: Szpital Specjalistyczny im Falkiewicza, ul. Warszawska 2, Wrocław			
	Placówka Opiekuńczo - Interwencyjna "Przystanek Dobrej Nadziei"	Wrocław	ul. Warszawska 2	05.11.2019 g.11:00
	Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehab. Uzależnień	Wrocław	ul. Parkowa 2	
	A Aparaty Słuchowe	Wrocław	ul. Hubska 96/100	
25	miejsce wyborów: Dolnośląski Szpital Specjalistyczny, ul. Gen. A. Fieldorfa 2			
	Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im.T. Marciniaka- Centrum Medycyny Ratunkowej	Wrocław	ul. Gen.A.Fieldorfa 2	06.11.2019 g. 11:00
26	miejsce wyborów: Samodzielny Publiczny ZOZ MSWiA, ul. Ołbińska 32, Wrocław			
	Samodzielny Publiczny ZOZ MSW we Wrocławiu	Wrocław	ul. Ołbińska 32	07.11.2019 g.11:00
	Obwód Lecznictwa Kolejowego SPZOZ	Wrocław	ul. Joannitów 10/12	
	Centrum Medyczne Practimed Sp. z o.o.	Wrocław	ul. Pabianicka 25/1A	
	Ośrodek Profilaktyki i Lecznictwa Wojnow sp. z o.o.	Wrocław	ul. Strachocińska 83	
	"Przychodnia Gaj" sp. z o.o.	Wrocław	ul. Krynicka 51	
	NZOZ Biogenes Sp. z o.o	Wrocław	Pl. Bzowy 1	
	Międzywojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska	Wrocław	ul. Paderewskiego 35	
	NZOZ "ZDROWIE RODZINY" Praktyka Lekarzy Rodzinnych	Wrocław	ul. Gradowa 2 b	
	CHABER sp.z o.o. MIGRA sp.z o.o.	Wrocław	ul. Ulanowskiego 18/20	
	NZOZ "Prima-Med."	Wrocław	ul. Daszyńskiego 27	
	Wrocławskie EYE-Laser Center	Wrocław	ul. Oławska 9	
	NZOZ Dolnośląskie Centrum Okulistyczne	Wrocław	pl. Hirsfelda 1	
	NZOZ HAN- MED.	Wrocław	ul. Wałbrzyska 26	
27	miejsce wyborów: Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego ul. wyb. J.C. Korzeniowskiego 18			
	Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego	Wrocław	ul. Wybrzeże J. Conrada Korzeniowskiego 18	21.10.2019 g. 11:00
28	miejsce wyborów: Pogotowie Ratunkowe, ul. Ziębicka 34/38			
	Pogotowie Ratunkowe	Wrocław	ul. Ziębicka 34/38	22.10.2019 g. 11:00
29	miejsce wyborów: DOIPIP we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 50, Wrocław			
	Przychodnia Specjalistyczna - Rehabilitacyjna Pulsantis Sp. Z o.o.	Wrocław	ul. Ostrowskiego 3	23.09.2019 g.11:00
	Wrocławskie Centrum Zdrowia	Wrocław	ul. Podróznicza 26/28	
	NZOZ CUM "Proximum"	Wrocław	ul. Żelazna 34	
	NZOZ Remedis Sp.J	Wrocław	ul. Mińska 5	
	NZOZ TeSaMed	Wrocław	ul. Koliasta 17	
	CREATOR Sp. z o.o.	Wrocław	ul. Lotnicza 37	
	Specjalistyczna Przychodnia Lekarska "POLIMED"	Wrocław	ul. Powstańców Śl.1/116	
	NZOZ Przychodnia "Kosmonautów"	Wrocław	ul. Horbaczewskiego 35	
30	miejsce wyborów: DOIPIP we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 50, Wrocław			
	Centrum Kardiologiczne "ProCorde"	Wrocław	ul. Nowowiejska 64/66/1A	24.09.2019 g.11:00
	VITA Przychodnia Lekarzy Specjalistów i Stomatologów	Wrocław	ul. Oławska 15	
	SPEKTRUM sp. z o.o.	Wrocław	ul. Zaolziańska 4	
	NZOZ "Ośrodek Medyczny Ziemo- Vita" Sp. z o.o.	Wrocław	ul. Ziemowita 1/9	
	Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy	Wrocław	ul. Oławska 14	
	Citodent Rodzinny	Wrocław	ul. Dobrzyńska 21/23	
	Agnieszka Zborowska VITA-MEDIS	Wrocław	ul. Asfaltowa 9/9	
	Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej	Wrocław	ul. Dobrzyńska 21/23	
	Centrum Medyczne Rajska	Wrocław	ul. Rajska 73	
	SZOZ "PRAXIS DUO"	Wrocław	ul. Długa 11/13	
	NZOZ "ENDO MED."	Wrocław	pl. Solidarności 1/3/5	
	NZOZ "NURSE- MED."	Wrocław	ul. Piotra Skargi 7/3	
	Medicus Clinic	Wrocław	pl. Strzelecki 24	
	Specjalistyczny Ośrodek Okulistyczny	Wrocław	ul. Stawowa 12/3	
	SYNEXUS SCM Sp. Z o.o.	Wrocław	ul. Skłodowskiej-Curie 12	
	KardioMedical-Poradnie Kardiologiczne	Wrocław	ul. Krakowska 141-155	
	Osteon Ośrodek Leczenia Osteoporozy i Chorób Stawów	Wrocław	ul. Nowowiejska 100/1B	
31	miejsce wyborów: DOIPIP we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 50, Wrocław			
	Dolnośląskie Centrum Medyczne Dolmed	Wrocław	ul. Legnicka 40	07.10.2019 g.11:00
	Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa	Wrocław	ul. Czerwonego Krzyża 5-9	
	"OKO - FORUM" NZOZ	Wrocław	ul. Legnicka 51-53	
	EMC Instytut Medyczny SA	Wrocław	ul. Pilczycka 144-148	
	Fresenius Nephrocare	Wrocław	Wrocław	
	Centrum Medyczne OMNI Clinic	Wrocław	ul. Legnicka 56	
	Centrum Neuropsychiatrii Neuromed	Wrocław	ul. Białowieska 74a	
	Ośrodek Mikrochirurgii i Terapii Okulistycznej OKO.M.	Wrocław	ul. W.Rutkiewicz 25a	
	Fundacja Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu	Wrocław	ul. Mikulicza-Radeckiego 5	
	DUO-MED.	Wrocław	ul. Inowrocławska 21a	
	MRE Opieka	Wrocław	ul. Wieczysta 137/8	
	Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci	Wrocław	ul. Jedności Narodowej 47/47a/49a	
	Okolek Ośrodek Okulistyczny	Wrocław	ul. Długosza 31u/5	
32	miejsce wyborów: DOIPIP we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 50, Wrocław			
	Areszt Śledczy we Wrocławiu Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych	Wrocław	ul. Świebodzka 1	08.10.2019 g.11:00
	Zakład Karny nr 2 we Wrocławiu	Wrocław	ul. Fiolkowa 38	
	Szpital Zakładu Karnego Nr 1	Wrocław	ul. Kleczkowska 35	
	Zakład Opieki Zdrowotnej Medycyny Pracy Służby Więziennej	Wrocław	ul. Kleczkowska 35	
	Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna	Wrocław	ul. M. Curie- Skłodowskiej 73/77	
	Dzienny Ośrodek Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży	Wrocław	ul. Wołowska 9	
	Hospicjum Bonifratrów Św. Jana Bożego	Wrocław	ul. Poświęcka 8a	
	Uniwersytet Medyczny Wydział Nauk o Zdrowiu	Wrocław	ul. Bartla 5	
	Urząd Miejski Wrocławia	Wrocław	pl. Nowy Targ 1/8	
	Dolnośląski Urząd Wojewódzki	Wrocław	pl. Powstańców Warszawy 1	
	NZOZ Karłowickie Centrum Medyczne KAR- MED.	Wrocław	ul. Bończyka 20	

Nr rejonu wyborczego	Rejon Wyborczy			Data wyborów
	Nazwa jednostki	Miejscowość	Ulica	
33	miejsce wyborów: DOIPiP we Wrocławiu, ul. Powstańców Śląskich 50, Wrocław			
	NZOZ "Multi-Medyk"	Wrocław	pl. Św. Macieja 8	26.09.2019 g.11:00
	Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno -Lecniczy "Provita"	Wrocław	ul. Bierutowska 63	
	NZOZ Zawidawie Centrum Medyczne Krzywoustego (ul. Krzywoustego i Zatorska)	Wrocław	ul. Krzywoustego 290	
	NZOZ Zawidawie II	Wrocław	Inflancka 39	
	Przychodnia Różanka Sp. z o.o	Wrocław	ul. Obornicka 16-18	
	Centrum Medyczne Mediconcept	Wrocław	ul. Krzycka 94	
	NZOZ "Przychodnia Nowy Dwór"	Wrocław	ul. Nowodworska 91a	
	AMAVITA Sp. p.	Wrocław	ul. Canaletta 4	
	Wyższa Oficerska Szkoła Wojsk Lądowych we Wrocławiu	Wrocław	ul. Czajkowskiego 109	
	Przyszkolowe Centrum MEDICOVER przy Volvo Polska	Wrocław	ul. Mydlana 2a	
	NZOZ "Amicus"	Wrocław	ul. Skaleczna 9a	
	NZOZ RONDO- MED. Sp.z o.o.	Wrocław	ul. Powstańców Śląskich 118/122	
	Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna	Wrocław	ul. Kleczkowska20	
	AAVITA Sp. z o.o.Lekarska Przychodnia Lecznico-Profilaktyczna NZOZ	Wrocław	ul. Ractawicka 15/19	
	NZOZ "Krynica"	Wrocław	ul. Krynicka 20-22	
	Centrum Zdrowia Ogrodowa	Wrocław	ul. Eluarda 7	
	Przychodnia Śródmieście	Wrocław	ul. Sienkiewicza37/39	
	Główny Ośrodek Badań lotniczo lekarskich Woj.Przych.Sportowo-Lekarska	Wrocław	ul. Sienkiewicza 108-110	
	ZOZ "Psie Pole"	Wrocław	ul. Bruknera 47-49	
	NZOZ Medicor	Wrocław	ul. Trzebnicka 88	
	NZOZ Amicur Lekarska Spółka Partnerska	Wrocław	ul. Orzeszkowej 55/57	
	NZOZ "PROFIL- MED."	Wrocław	ul. Bałtycka 8	
	ONKOMED Specjalistyczna Przychodnia Lekarska M. Bębenek	Wrocław	ul. Kościuszki 109a/1U	
	NZOZ Centrum Zdrowia M. Szewczyk i S-ka jawna	Wrocław	ul. Pautscha 5/7	
	Vratislavia Medica sp.z o.o	Wrocław	ul. Lekarska 1	
	Lux Med.	Wrocław	ul. Swobodna 1	
	InviMed Europejskie Centrum Macierzyństwa	Wrocław	ul. Dąbrowskiego 44	
	Derma-Puls	Wrocław	ul. Barycka 1/3	
	Stowarzyszenie Medyczne Hospicjum dla Dzieci Dolnego Śląska "Formuła Dobra"	Wrocław	Al. Kromera 2	
	Lekarze na Szwedzkiej	Wrocław	ul. Szwedzka 1B	
	Medyczne Centrum Telemonitoringu	Wrocław	ul. Krakowska 141-155	
	Modelowa Praktyka Lekarza Rodzinnego M.Bujnowska-Fedak	Wrocław	ul. Syrokomli 1	
	Wielospecjalistyczna Przychodnia Lekarska Fundacji Uniwersytetu Medycznego	Wrocław	ul. Curie-Skłodowskiej 50-52	
	Przychodnia Olimpiamed NZOZ	Wrocław	ul. Marco Polo 21/1	
	Centrum Gastrologiczno-Hepatologiczne	Wrocław	ul. Krynicka 37-39	
	Meed-Fix Centrum Medyczne	Wrocław	ul. Marsowa 8A	
	Praktyka Lekarza Rodzinnego Barbara Nowak	Wrocław	ul. Sołtysowicka 56	
	Salvita Clinic	Wrocław	ul. Alunowa 21	
	NZOZ Femina	Wrocław	ul. Ścinawska 24-26	
	Konsylium Wielospecjalistyczny Ośrodek Medyczny	Wrocław	ul. Szybka 5c	
	NZOZ Optimed Poradnia Diabetologiczna	Wrocław	ul. Rogowska 48A/B	
	Centrum Usług Pielęgnacyjno-Opiekuńczych	Wrocław	ul. Królewiecka 121/3	
	PLR Agata Sławin	Kielczów	ul. Wilczycka 14	
	Zespół Lecznictwa Ambulatoryjnego sp. z o.o.	Kąty Wrocławskie	ul. Staszica 9	
	NZOZ Firma Lekarska KAMA	Kąty Wrocławskie	ul. 1 Maja 78	
	Zakład Opiekuńczo-Lecniczy dla Dzieci	Wierzbice	ul. Lipowa 44	
	ZOZ Święta Katarzyna	Święta Katarzyna	ul. Żeromskiego 1	
	Zakład Opiekuńczo-Lecniczy	Święta Katarzyna	ul. Dąbrowskiego 8	
	NZOZ PLR Joanna Rakszewska-Pyrtak	Smolec	ul. Wierzbowa 9	
	Ośrodek Medycyny Rodzinnej	Sobótka	ul. Strzelców 2	
	NZOZ Przychodnia Rodzinna Kajderowicz i Biliński	Sobótka	pl. Wolności 1	
	Gminny Ośrodek Zdrowia w Mietkowie	Mietków	ul. Kolejowa 27	
	ZOZ w Żórawinie	Żórawina	ul. Urzędnicza 11	
	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Medcom	Wojkowice	ul. Zdrowa 6	
	NZOZ Poradnia Ginekologiczna Bielany	Bielany Wrocławskie	ul. Fiołkowa 19/1B	
	Visio-Med. Sp. z o.o.	Kąty Wrocławskie	ul. Barlickiego 3/5	
	Centrum Opieki Medycznej Caritas Wrocław	Małkowice	ul. Klasztorna 1	
	DONMED-Przychodnia Rodzinna	Brzezia Łąka	ul. Krótka 3	
	NZOZ SALUS Kąty Wrocławskie	Kąty Wrocławskie	ul. Brzozowa 8	
	Zakład Opiekuńczo-Lecniczy dla Dzieci	Jaszkotle	Jaszkotle 21	
	NZOZ Twój Lekarz	Kobierzyce	ul. Witosa 5	
	NZOZ PLR Aleksandra Sałaga-Brona	Smolec	ul. Wierzbowa 9	
	Orthos Szpital Wielospecjalistyczny	Komorowice	ul. Wrocławska 2a	
	NZOZ Kamieniec Wrocławski	Kamieniec Wr.	ul. Chichy Kącik 8	
	NZOZ Wysoka	Wysoka	ul. Konna 4E	
	NZOZ PLR w Czernicy	Czernica	ul. Wojska Polskiego 9	
	Integrative Medical Center	Żerniki Wr.	ul. Strzelińska 41	
	Indywidualne praktyki pielęgniarek/położnych	Wrocław		
	Emerytowane pielęgniarki,położne			
34A	miejsce wyborów: Uniwersytecki Szpital Kliniczny, ul. Borowska 213			
	Uniwersytecki Szpital Kliniczny	Wrocław	ul. Borowska 213	15.10.2019 g.10:00
34B	miejsce wyborów: Uniwersytecki Szpital Kliniczny, ul. M.C. Skłodowskiej 58			
	Uniwersytecki Szpital Kliniczny	Wrocław	ul. M.Curie - Skłodowskiej 58	16.10.2019 g. 13:30

PISMO DO NRPIP

**Przewodnicząca Dolnośląskiej Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu
mgr Anna Szafran**

Szanowna Pani Prezes

W nawiązaniu do stanowiska nr 18 NRPIP z dnia 19 czerwca 2018 roku w sprawie podjęcia działań przez Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia mających na celu opracowanie nowego produktu świadczeń zdrowotnych realizowanych przez pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej na rzecz mieszkańców tych domów - Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu zwraca się z uprzejmą prośbą o ponowienie apelu w niniejszej sprawie. Do dnia dzisiejszego taki produkt nie został wypracowany i wdrożony, co budzi niezadowolone personelu pielęgniarskiego, kierującego zapytania oraz prośby o wsparcie do DORPIP we Wrocławiu.

Pielęgniarki pracujące w Milickim

Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu zwróciły się w dniu 26.08.2019r. do Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu z prośbą o wsparcie działań zmierzających do poprawy ich warunków zatrudnienia. MCUS we Wrocławiu świadczy usługi opiekuńcze, bytowe i wspomagające w ramach systemu pomocy społecznej i zapewnia opiekę dla 640 mieszkańców dostosowaną do ich stanu biopsychospołecznego i potrzeb zdrowotnych, wymagających zapewnienia zróżnicowanego zakresu opieki pielęgniarskiej. Świadczenie usług pielęgniarskich w DPS-ach jest koniecznością, wobec czego MCUS zatrudnia 48 wykwalifikowanych pielęgniarek realizujących te usługi. Duża wiedza, doświadczenie i kwalifikacje pielęgniarek zatrudnionych w DPS-ach zapewnia rea-

lizację świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych na najwyższym poziomie.

Prośby o wsparcie personelu pielęgniarskiego zatrudnionego w domach pomocy społecznej wymagają podjęcia dalszych działań, celem wyeliminowania poczucia nierówności i krzywdy w obrębie osób wykonujących ten sam zawód pielęgniarki/położnej. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do samodzielnej egzystencji i wymagającym długotrwałej opieki pielęgnacyjnej równego dostępu do świadczeń zdrowotnych, realizowanych przez pielęgniarki w domach pomocy społecznej wymagają poprawy ich warunków zatrudnienia.

Mając powyższe na uwadze wnoszę jak w petitum pisma.

PISMO DO PREZYDENTA

**Przewodnicząca Dolnośląskiej Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu
mgr Anna Szafran**

Szanowny Panie Prezydencie

Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu apeluje o podjęcie działań mających na celu poprawę warunków zatrudnienia i wynagrodzenia personelu pielęgniarskiego zatrudnionego w Miejskim Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu, które jest jednostką organizacyjną Gminy Wrocław, nieposiadającą osobowości prawnej i utworzoną uchwałą nr XXXIV/ 1116/01 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 czerwca 2001 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej „Miejskiego Zarządu Domów Pomocy Społecznej we Wrocławiu”.

Pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej nie zostały objęte podwyżkami wynagrodzeń gwarantowanymi przez Ministerstwo Zdrowia. Obecnie ich wynagrodzenia odbiegają od wynagrodzeń pielęgniarek zatrudnionych w podmiotach opieki zdrowotnej, a zakres obowiązków i odpowiedzialności jest niejednokrotnie większy od zakresu obowiązków personelu pielęgniarskiego zatrudnionego w podmiotach leczniczych. Nierównowaga płacowa pomiędzy obiema grupami pielęgniarek prowadzi do sytuacji, w której wykwalifikowana kadra pielęgniarska rezygnuje z pracy w domach pomocy społecznej.

Miejskie Centrum Usług Medycznych we Wrocławiu świadczy usługi opiekuńcze, bytowe i wspomagające w ramach systemu pomocy społecznej i zapewnia opiekę dla 640 mieszkańców dostosowaną do ich stanu biopsychospołecznego i potrzeb zdrowotnych, wymagających zapewnienia zróżnicowanego zakresu opieki pielęgniarskiej. Świadczenie usług pielęgniarskich w DPS-ach jest koniecznością, wobec czego MCUS we Wrocławiu zatrudnia 48 wykwalifikowanych pielęgniarek realizujących te usługi. Duża wiedza, doświadczenie i kwalifikacje pielęgniarek zapewniają realizację świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych na najwyższym poziomie.

Powyższy problem jest przedmiotem szerokiej debaty już od wielu lat. Pomimo zgody środowisk samorządowych oraz medycznych, co do konieczności zwiększenia puli środków na wynagrodzenia personelu medycznego zatrudnionego w domach pomocy społecznej, do tej pory nie zostały przyjęte żadne rozwiązania, które znacząco poprawiłyby sytuację tej grupy pielęgniarek. Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia podjął działania mające na celu opracowanie nowego produktu świadczeń zdrowotnych reali-

zowanych przez pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej na rzecz mieszkańców tych domów. Taki produkt do dnia dzisiejszego nie powstał.

Dolnośląska Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu apeluje o podjęcie niezwłocznych działań mających na celu poprawę warunków zatrudnienia pielęgniarek zatrudnionych w Miejskim Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu celem zapewnienia osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do samodzielnej egzystencji i wymagającym długotrwałej opieki pielęgnacyjnej równego dostępu do świadczeń zdrowotnych, realizowanych przez pielęgniarki w domach pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej nie jest świadczeniodawcą w rozumieniu art. 5 pkt 41 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r, poz.1938.) w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej (tj. Dz.U. z 2018 poz. 160 z póź. zm.) W konsekwencji powyższego, nie jest możliwe finansowanie i rozliczanie przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych, w tym świadczeń zdrowotnych w czasie choroby, udzielanych

przez pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej. Według obowiązującego wykazu podstawowych usług, który został określony w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 734) dom pomocy społecznej niezależnie od typu świadczy m.in. usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji. Obecnie w domach pomocy społecznej coraz mniej jest mieszkańców samodzielnych, a coraz więcej osób powyżej

75 roku życia z coraz bardziej ograniczoną sprawnością funkcjonalną, osób leżących z koncentracją problemów zdrowotnych (wielochorobowości) w zakresie zdrowia somatycznego, psychicznego lub z niepełnosprawnością intelektualną. Taki stan wymaga od pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej, nie tylko pielęgnacji, ale realizowania świadczeń zdrowotnych w zakresie zapobiegania i profilaktyki powikłań, ograniczenia niedożywienia starczego, diagnozowania i leczenia

w ramach posiadanych kwalifikacji i na zlecenie lekarza. Czynności wykonywane przez pielęgniarki w domach pomocy społecznej w rzeczywistości nie różnią się od tych, które podejmowane są w zakładach opieki długoterminowej, dlatego też poziom wynagrodzeń nie powinien pozostawać w tak rażącej dysproporcji, co wymaga podjęcia działań, celem wyeliminowania zaistniałej nierówności.

PROSTATEKTOMIA RADYKALNA OPERACYJNA METODA LECZENIA RAKA PROSTATY

Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu - Urologia

Prostata (gruczoł krokowy, stercz) – to nieparzysty narząd o budowie mięśniowo-gruczołowej wchodzący w skład układu męskich narządów płciowych.

Rak gruczołu krokowego to pierwotny nowotwór złośliwy pochodzenia nabłonkowego. Najczęściej spotykamy się z gruczolakami zrazikowymi. Jest to drugi co do częstotliwości występowania nowotwór u mężczyzn – zaraz po raku płuc. W początkowym stadium choroba przebiega bezobjawowo lub występują symptomy takie jak przy łagodnym rozroście gruczołu tj: bolesne oddawanie moczu, uczucie parcia, wrażenie stałego parcia na mocz, trudność w rozpoczęciu mikcji, wąski strumień moczu, częste oddawanie moczu w nocy. Badanie diagnostyczne to poziom stężenia swobodnego antygenu sterczowego PSA, badanie per rectum i biopsja stercza.

Metody leczenia zależą od stopnia zaawansowania choroby, obciążenia innymi schorzeniami, wieku chorego i oceny wpływu leczenia na jakość życia pacjenta. W przypadku raka prostaty z miejscowym ograniczeniem stosujemy radykalne wycięcie (prostatektomia) lub radykalną radioterapię. Gdy występują przerzuty leczenie polega na zastosowaniu hormonoterapii (chirurgiczne lub farmakologiczne zablokowanie produkcji androgenów – ablacja androgenowa).

Prostatektomia radykalna

Zabieg wykonuje się po dodatkowych badaniach takich jak: rezonans magnetyczny (RM) lub tomografia komputerowa (TK) jamy brzusznej i klatki piersiowej, badanie scyntygrafii kośćca lub pozytonowej tomografii emisyjnej PET.

Zabieg wykonuje się w znieczuleniu ogólnym najczęściej przedotrzewnowo wejściem do miednicy mniejszej. Podczas operacji oddziela się gruczoł krokowy od mięśni dna miednicy, podwiązuje się kompleks żyły grzbietowej prącia, następnie podcinana jest cewka moczowa i odpreparowany szczyt prostaty. Kolejnym krokiem jest odcinanie stercza od odbytnicy oraz od szyi pęcherza moczowego. Po zespoleniu cewki moczowej zakładany jest cewnik Foleya oraz umieszczany jeden lub dwa dreny. Często prostatektomia połączona jest z limfadenektomią (usunięcie węzłów chłonnych zastożowych, biodrowych zewnętrznych i wewnętrznych obustronnie). Zabieg może być wykonany również metodą laparoskopową. Czas zabiegu wynosi od 2 do 4 godzin. Pacjent jest wypisany z oddziału po 4-7 dniach z utrzymanym cewnikiem Foleya, który usuwa się między 10 a 21 dobą po zabiegu. Dreny wyciągane są w kolejnych dobach, gdy ilość treści odbieranej jest minimalna. Szwy z rany pooperacyjnej zdejmują się w 10-14 dobie.

Każdy chory kwalifikowany do prostatektomii radykalnej przed zabiegiem jest konsultowany internistycznie, anestezjologicznie oraz przez dodatkowych specjalistów w przypadku innych schorzeń. Lekarz prowadzący dokładnie omawia z kwalifikowanym do zabiegu cel, przebieg i możliwe powikłania. Pacjent podpisuje świadomą zgodę na zabieg operacyjny i inne procedury związane z operacją (założenie wkłucia obwodowego, centralnego, przetoczenie krwi).

Powikłania śródoperacyjne:

- krwawienie,
- uszkodzenie odbytnicy (nawet z czasowym wytonieniem kolostomii),
- uszkodzenie moczowodu (założenie cewnika szynującego moczowód),
- uszkodzenie dużych naczyń (przetoczenie krwi, zespolenie naczyń, założenie łaty protezy naczyniowych),
- uszkodzenie pęcherza moczowego (szwy założone na uszkodzonym pęcherzu gwarantują jego wygojenie się),
- uszkodzenie jelit (zespolenie śródoperacyjne),
- uszkodzenie lub przecięcie nerwu zastoinowego – wystąpienie nawet problemów z chodzeniem u operowanego (jeżeli po zespoleniu nerwu śródoperacyjnie nie dojdzie do regeneracji nerwu).

Powikłania pooperacyjne:

- nietrzymanie moczu (całkowite dotyka kilku procent pacjentów),
- zaburzenia erekcji (stosuje się SILDENAFIL lub jego pochodne, możliwe jest wszczepienie protezy prącia),
- zwężenie zespolenia pęcherzowo-cewkowego (w późniejszym terminie można wykonać endoskopowo nacięcie cewki lub odparowanie laserowe),
- przeciek zespolenia pęcherzowo-cewkowego (najczęściej dochodzi samoczynnie do regeneracji. W przypadku oderwania się pęcherza moczowego od cewki konieczny jest zabieg chirurgicznego zespolenia),
- zwężenie cewki moczowej (endoskopowe nacięcie zbliżnowaczonej cewki),
- chłonetok, obrzęk moszny i kończyn

dolnych (po limfadenomektomii), w przypadku wystąpienia limfocoele – ewakuacja,

- nieprawidłowe gojenie się rany (rozejście się brzegów rany),
- zakrzepica żył kończyn dolnych – każdy chory ma wdrożoną profilaktykę przeciwzakrzepową (heparyna drobno-cząsteczkowa),
- pooperacyjna niedrożność jelit (krótkie porażenie po zabiegu i znieczuleniu ogólnym).

Problemy pacjentów urologicznych są wstydlive, dlatego też należy stworzyć intymną atmosferę, która pozwoli choremu swobodnie rozmawiać. Należy też pamiętać aby porozumiewając się z pacjentem używać zrozumiałego dla niego języka. Fachowa wiedza, cierpliwość i empatia pielęgniarek przyczynia się do minimalizowania ryzyka powikłań i poprawy komfortu życia pacjentów po prostatektomii radykalnej. W DCO średni personel medyczny stanowią pielęgniarki o dużej wiedzy i szerokim doświadczeniu. Comiesięczne szkolenia oraz uczestnictwo w zabiegach operacyjnych przyczynia się do

wzrostu świadomości i współodpowiedzialności za efekt końcowy przeprowadzanych w tutejszym oddziale zabiegów operacyjnych.

Rola pielęgniarki:

- nauczanie chorego technik i zasad dotyczących postępowania z cewnikiem Foleya;
- dokładna higiena ujścia cewki moczowej, odciąganie napletka,
- obserwacja drożności cewnika – worek na moczu umieszczony poniżej poziomu pęcherza moczowego,
- codzienna wymiana worka na mocz,
- zwiększona podaż płynów,
- uprzedzenie chorego o możliwym wycieku moczu obok cewnika i uczuciu parcia na mocz powodowanego drażnieniem ścian pęcherza moczowego,
- zmiana opatrunków na ranie pooperacyjnej,
- poinformowanie pacjenta o przestrzeganiu zaleceń lekarskich oraz unikaniu nadmiernego wysiłku fizycznego i kontynuacji terapii przeciwzakrzepowej,
- w przypadku obrzęku moszny – stosowanie

wanie suspensorium i wysokie ułożenie moszny,

- uświadomienie wpływu kontynuacji ćwiczeń mięśni zwieracza (na oddziale fizjoterapeuta uczy pacjenta ćwiczeń, które mają na celu wzmocnienie mięśni i zminimalizowanie ryzyka nietrzymania moczu po usunięciu cewnika Foleya),
- udzielić informacji o konieczności wizyty kontrolnej w poradni urologicznej po odebraniu wyniku histopatologicznego (ok. 2 tygodnie od zabiegu).

Wiedza, wytrwałość i cierpliwość decydują o finalnym efekcie terapeutycznym.

Artykuł napisany na podstawie:

1. Laparoskopowa Radykalna Prostatektomia w modyfikacji własnej. Jarzemski Piotr.
2. Poradnik dla pacjentów urologicznych i ich rodzin. Pod redakcją Piotra Chłosty.
3. Rak stercza. Romuald Zdrojowy.
4. Doświadczenia własne oraz algorytm postępowania w Pododdziale Urologii w DCO we Wrocławiu.

STERYLIZACJA UPRAWNIENIA PIELĘGNIARKI

Radca Prawny - Iwona Choromańska
Tekst pochodzi z serwisu Lex Medica

Radca prawny, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w prawie medycznym. Prowadzi obsługę prawną podmiotów leczniczych od kilkunastu lat. Przez wiele lat współpracowała z Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych. Uczestniczyła również w wielu szkoleniach pielęgniarek i położnych jako wykładowca.

Pytanie:

Czy pielęgniarka (położna) w przychodni lekarskiej może wykonywać czynności związane z dekontaminacją narzędzi medycznych i ich sterylizacją?

Czy są wymagane jakieś określone kompetencje do realizacji tych zadań w przychodni lekarskiej?

Odpowiedź

Dopuszczalnym jest, aby pielęgniarka/położna w przychodni lekarskiej wykonywała czynności związane z dekontaminacją narzędzi medycznych i ich sterylizacją pod warunkiem, że posiada przeszkolenie w zakresie obsługi ciśnieniowych sterylizatorów gazowych i parowych oraz uprawnienia kwalifikacyjne typu E

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2018 r. poz. 227) - dalej

r.k.z. sytuuje zawód pielęgniarki w tzw. grupie wielkiej 2, pod poz. 222 - grupa ta obejmuje zawody wymagające wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie: nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich główne zadania to wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

Technik sterylizacji medycznej, a więc osoba, która posiada należyte kwalifikacje i umiejętności w zakresie wykonywania sterylizacji sprzętu medycznego, został zakwalifikowany do grupy 3, pod poz. 321104: Technicy i inny średni personel - grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem

i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

R.k.z. wyjaśnia, że jeżeli poziom wykształcenia pracownika jest niższy lub wyższy w stosunku do usytuowania zawodu w grupie wielkiej, należy brać pod uwagę umiejscowienie zawodu w klasyfikacji, a nie poziom wykształcenia osoby klasyfikowanej. Na przykład, zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi, pielęgniarki i położne zostały sklasyfikowane w grupie wielkiej 2. Jeżeli pielęgniarka lub położna nie posiada wyższego wykształcenia, także powinna być sklasyfikowana w grupie wielkiej 2 (por. pkt 1 prawidłowego klasyfikowania zasad).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz.U. poz. 896) dla stanowiska operator ciśnieniowych sterylizatorów gazowych i parowych wymaga wykształ-

cenia średniego i uprawnień kwalifikacyjnych typu E oraz trzymiesięcznego doświadczenia zawodowego.

Zawody pielęgniarki/położnej nie są tożsame z zawodem technika sterylizacji,

jednakże wskazać należy, że samorząd pielęgniarek i położnych dopuszcza możliwość wykonywania czynności związanych z dekontaminacją i sterylizacją narzędzi przez pielęgniarki i położne,

uznając iż jest to forma wykonywania zawodu (por. pismo Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych znak: NIPIP-NRPIP-DM.0025.288.2012 z 23 listopada 2012 r.).

ROLA DIETY W PROFILAKTYCE CHORÓB CYWILIZACYJNYCH

CZ. III POTENCJAŁ ZDROWOTNY WARZYWA I OWOCÓW

dr n. med. Anna Felińczak

Owoce i warzywa są bardzo ważnymi składnikami codziennej diety. Zgodnie z zaleceniami żywienia racjonalnego powinny być podstawą naszego żywienia. Należą one do grup produktów spożywczych, które charakteryzują się niską kalorycznością, bogactwem węglowodanów, w tym włókna pokarmowego, oraz składników mineralnych i witamin, które regulują prawidłowe procesy przemiany materii zachodzące w organizmie człowieka, ale również chronią przed stresem oksydacyjnym. Dieta bogata w warzywa i owoce m.in. zmniejsza ryzyko zachorowań na choroby cywilizacyjne takie jak: cukrzyca, choroby układu krążenia (nadciśnienie tętnicze, udary mózgu, zawały serca) oraz nowotwory. Każdego dnia powinniśmy spożywać ich co najmniej 400 g dziennie, w co najmniej 5 porcjach, przy czym znacznie więcej w naszej diecie powinno znaleźć się warzyw niż owoców.

Badania pokazują, że każda porcja warzyw i owoców zwiększa ich działanie prozdrowotne, ponieważ dostarczamy naszemu organizmowi różnorodnych związków bioaktywnych, takich jak karotenoidy (w tym beta-karoten, likopen), witaminy: C i E, kwas foliowy, selen, flawonoidy, izoflawony oraz błonnik. Mają one działanie antyoksydacyjne, hamują namnażanie się komórek, chronią DNA komórek, regulują działanie hormonów oraz stymulują układ immunologiczny.

Szeroko opisywane w badaniach właściwości prozdrowotne wykazują występujące w warzywach i owocach związki polifenolowe. Stanowią jedną z największych i najbardziej rozpowszechnionych grup zaliczanych do fitozwiązków. Współcześnie wyizolowano ponad 8000 związków fenolowych z różnych naturalnych produktów, które można podzielić pod względem budowy chemicznej następująco:

1. Związki fenolowe

a. kwasy fenolowe

(występowanie: winogrona, oliwki, kapusta,

jabłka, wiśnie, brzoskwinie, gruszki, porzeczki, jagody, jeżyny, borówki, maliny, szparagi)

b. flawonoidy

– flawony (występowanie: seler, czerwona papryka, cytryny, pietruszka)

– flawanony (występowanie: pomarańcze, grejpfruty)

– flawonole (występowanie: cebula, brokuły, sałata, jabłka, ciemne winogrona, pomarańcze, grejpfruty)

– flawanole (występowanie: jabłka, jeżyny, winogrona,)

– izoflawony (występowanie: soja i jej przetwory, groch, fasola, soczewica)

– antocyjany (występowanie: czarna porzeczka, maliny, wiśnie, truskawki, owoce bzu czarnego, jeżyny, aronia)

b. Terpenoidy

(występowanie: koper włoski, szalwia, melisa, kolendra, soja i jej przetwory, warzywa strączkowe, szpinak, marchew, buraki)

3. Związki azotowe

(występowanie: warzywa z rodziny krzyżowych (kapusta, brukselka, kalafior, brokuły), rzodkiewka, rzodkiew, rzepa, rzeżucha, jarmuż, rukola, gorczyca, chrzan).

Uważa się, że działanie tych związków jest silniejsze niż innych przeciwutleniaczy obecnych w żywności. Flawonoidy dostarczane z produktami spożywczymi potrafią skuteczniej od aspiryny zmniejszać agregację płytek krwi, tym samym zalecane są w profilaktyce miażdżycy. Polifenole posiadają właściwości antyoksydacyjne, dzięki czemu chronią organizm przed szkodliwym działaniem wolnych rodników, wykazują również działanie przeciwwązropowe, przeciwwirusowe oraz uszczelniają naczynia krwionośne. Wraz z kwasem askorbinowym, karotenoidami (np.: likopen zawarty w pomidorach) i tokoferolami zabezpieczają organizm ludzki przed działaniem stresu oksydacyjnego. Wśród różnych gatunków owoców dużą

aktywnością przeciwutleniającą i wysoką koncentracją polifenoli wyróżniają się owoce aronii, borówki czernicy, jabłka, wiśnie, truskawki, jeżyny, winogrona czerwone, czarne jagody, żurawina, owoce bzu czarnego i dzikiej róży. Warzywa charakteryzują się mniejszą pojemnością przeciwutleniającą niż owoce, zwłaszcza owoce jagodowe. Wśród warzyw charakteryzujących się zdolnością wiązania rodników nadtlenkowych wyróżnia się czosnek, cebula, jarmuż, szpinak, kapusta, brukselka, brokuły i buraki. Ze względu na podobną budowę chemiczną do hormonów endogennych, w wielu badaniach wykazano wielokierunkowy wpływ polifenoli na organizmy żywe. Liczne badania wskazują, że polifenole odznaczają się działaniem przeciwcukrzycowym. Przykładowo zawarte w soi izoflawony spowalniają wchłanianie glukozy, jednocześnie zwiększają tolerancję na glukozę, a także przyczyniają się do zmniejszenia insulinooporności u kobiet po menopauzie.

Antocyjany, barwniki roślinne nadające czerwoną, purpurową lub niebieską barwę warzywom i owocom, takim jak czerwona kapusta, czerwona rzodkiew, purpurowa kukurydza, marchew purpurowa, owoce jagodowe (jagody, maliny, truskawki, czarne porzeczki, jeżyny, aronia, borówka, żurawina), winogrona czy jabłka. Dane literaturowe podają, że spożywanie produktów będących dobrym źródłem tych biologicznie aktywnych składników żywności obniża ryzyko wystąpienia nie tylko chorób układu sercowo-naczyniowego, cukrzycy, zapalenia stawów, ale także niektórych nowotworów, w tym jelita grubego i skóry, między innymi dzięki ich właściwościom przeciwutleniającym jak i przeciwwązropym.

Kolejna grupa związków należących do rozpuszczalnych w tłuszczach barwników roślinnych to karotenoidy. Cennym źródłem pokarmowym tej grupy bioaktywnych składników pokarmowych są

przede wszystkim żółte, pomarańczowe i zielone warzywa i owoce, między innymi marchew, pomidory, czerwona papryka, dynia, szpinak, kapusta włoska, melon. Na szczególną uwagę zasługują pomidory i przetwory pomidorowe zawierające likopen. Związek ten ma silne właściwości przeciwutleniające, dzięki czemu jest zaliczany do grupy związków o potencjalnym zastosowaniu w profilaktyce wielu chorób przewlekłych, w tym schorzeń nowotworowych. Wykazano zależność między ilością spożywanego likopenu a powstawaniem utlenionych form lipidów o mniejszej gęstości LDL i zmniejszeniem ryzyka zapadania na choroby serca. Stwierdzono, że likopen jest substancją przeciwnowotworową, zmniejszającą ryzyko nowotworu prostaty u mężczyzn spożywających tygodniowo 10 lub więcej razy przetwory pomidorowe. Ponadto zmniejsza on ryzyko nowotworu szyjki macicy u kobiet. Pryswajalność likopenu z produktów przetworzonych jest większa niż ze świeżych. Dieta w krajach śródziemnomorskich bogata jest w produkty pomidorowe, a spożywanie ich w obecności oliwy z oliwek zwiększa pryswajalność likopenu.

W ostatnim czasie zaczęto również interesować się fitoestrogenami. Fitoestrogeny to związki roślinne, wśród których wyróżniono kilka klas. Takich jak:

1. Izoflawony (występowanie: soja i jej przetwory, groch, fasola, soczewica czy bób).

2. Lignany (występowanie: truskawki, szczypiorek a także nasiona lnu, słonecznika, kawa, herbata, oliwa)

3. Stilbeny (występowanie: czerwone wino, czerwone winogrona, jagody, maliny, truskawki, jeżyny, owoce morwy, orzechy ziemne)

4. Kumesterol (występowanie: szpinak, kiełki soi, pędy lucerny)

Cechą charakterystyczną tych związków roślinnych jest podobieństwo pod względem struktury chemicznej do estrogenów i zarazem powinowactwo do receptorów estrogenowych. Fitoestrogeny mogą jako selektywne modulatory receptorów estrogenowych odgrywać znaczącą rolę w chemioprewencji schorzeń nowotworowych. Badania nad fitoestrogenami potwierdziły redukcję ryzyka wystąpienia raka sutka, a nawet działanie zapobiegające, głównie u kobiet z licznymi czynnikami ryzyka, do których zalicza się siedzący tryb życia, otyłość czy stosowanie używek. Zaobserwowano, że rak sutka rzadziej występuje u kobiet pochodzących z Azji, gdzie spożywa się duże ilości produktów sojowych. Dieta Azjatek, bogata w produkty sojowe, zmniejsza ryzyko zachorowania na raka, zarówno przed, jak i po menopauzie. Stwierdzono również, że spożycie produktów sojowych we wczesnym okresie życia przyczynia się do mniejszego ryzyka wystąpienia raka sutka.

Intensywne badania wskazują również, że dieta bogata w fitoestrogeny może mieć pozytywny wpływ na profilaktykę i leczenie osteoporozy. Rozwój osteoporozy związany jest z wielkością szczytowej masy kostnej oraz z wiekiem i stanem hormonalnym. Estrogeny odgrywają podstawową rolę w utrzymaniu masy kostnej i stabilizują metabolizm kostny. W przypadku niedoboru estrogenów dochodzi do zwiększonej resorpcji kości, której towarzyszy uwalnianie dużej ilości wapnia. Izoflawony mają działanie podobne do estrogenów ludzkich i mogą przeciwdziałać resorpcji tkanki kostnej. Dzięki czemu

wyduje się, że mogą być skuteczne, gdy brakuje estrogenów, tj. w okresie menopauzy. Jednak z powodu braku bardziej precyzyjnych danych, produkty sojowe i izoflawony nie mogą być na chwilę obecną bezsprzecznie uznane za substytuty lub leki przeciwosteoporotyczne.

Do witamin antyutleniających zawartych w warzywach i owocach należą: witamina C, b-karoten, witamina A (retinol) i witamina E. Wykazują one zdolność neutralizacji szkodliwego działania wolnych rodników i nadtlenków lipidowych. Badania prowadzone w wielu krajach wykazały, że najbardziej skuteczną aktywność ochronną w chorobie wieńcowej wykazują α -tokoferol, następnie kwas askorbinowy, retinol i b-tokoferol. Witamina C wykazuje m.in. zdolność destrukcji nadtlenków lipidów, jest „zmiataczem” wolnych rodników powstających zarówno podczas przygotowywania żywności, jak i w wyniku procesów metabolicznych w organizmie. Niedobór witaminy C i E w diecie zwiększa podatność tkanek na działanie wolnych rodników, zarówno zewnątrzpo pochodnych, jak i tych, które powstają w ustroju w wyniku nasilonych procesów oksydacyjnych.

Wiele badań wskazuje, że dieta bogata w warzywa i owoce pozwala na dostarczenie do organizmu wielu związków o naukowo udowodnionym korzystnym działaniu na zdrowie. Wpływają one na utrzymanie dobrej kondycji organizmu, zmniejszając ryzyko zapadalności na choroby układu krążenia, cukrzycę, nowotwory czy osteoporozę, jak i umożliwiają leczenie już zaistniałych stanów chorobowych.

ZACZEPEK ETYCZNY

ETYKA NADZIEI

dr hab. Jarosław Barański - etyk, filozof, kierownik Zakładu Humanistycznych Nauk Lekarskich Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Jakże wiele dziś świadectw rozczarowania medycyną, utyskiwania na nią i na personel medyczny; jakże wiele dowodów niechęci do niej, odrzucenia, a nawet wrogości. Jakże często za własną nieuchronność, kruchość i skończoność obwinia się medycynę i jej reprezentantów. Także za brak należytej, troskliwej, pełnej poświęcenia opieki wtedy, gdy samemu, bywa, jest się niezdolnym do niej wobec najbliższego. Równie często wypomina się personelowi medycznemu, że nie poświęca pacjentowi czasu na rozmowę, gdy nierzadko – oniemieli – krewni stoją przy łóżku najbliższego, z wysiłkiem próbując rozwinąć pytanie „jak się czujesz?”

A jak ma się czuć chory w zagrożeniu swojego zdrowia, strapiiony wątpliwościami, znękany obawami, przerażony własnymi lękami i wyobrażeniami? Udać – jeśli ma siłę, że da sobie radę, choć czuje się bezradny; że wszystko będzie dobrze, choć nadzieja ledwo tli się w jego sercu; że już niedługo powróci do codziennego życia, choć ono jest mu już nieznane. Że jeszcze kilka badań, potem terapia i zdrowie na wyciągnięcie ręki? Przyszłość jest zaplanowana, tyle że zależna od wyników tych właśnie badań.

Któż nie chciałby panować nad nią? Wszyscy czynią to codziennie, próbując przyszłość okiełznać, gdy jawi się dzika, bo nieujarzmiona. Wszyscy starają się ją ośwoić, by była bliska i oczywista, bo zaplanowana. Staje się ona tak przewidywalna, że aż nudna, ale wtedy tylko pojawia się poczucie bycia panem swojego losu. Lecz umyka to, że owo przewidywanie przyszłości jest tylko nadzieją. I tylko ona wiąże z przyszłością.

Dlatego, gdy kryzys biologiczny dosięga, gdy ciało stało się podatne na chorobę, chory zaufać sobie nie potrafi. A wtedy wypatruje innych: lekarzy, pielęgniarów, położnych, ratowników medycznych, aby w nich swą ufność powierzyć, aby oni przeprowadzili go ku przyszłości. Bo tylko inny człowiek może do niej doprowadzić, trzymając za rękę i deklarując opiekę medyczną. Bo tylko inny człowiek jest nadzieją i przyszłością.

Szpital to dziwne miejsce. Miejsce zagrożenia i nadziei. Miejsce heterotopijne, do którego się wchodzi po to, aby wyjść. Z tą właśnie nadzieją, że wyjdzie się takim samym, tylko że bez choroby. Miejsce metamorfozy, odnowienia i odkupienia.

Miejsce, w którym składa się obietnice i modli się o łaskę, a czasami o litość. To miejsce nie tylko kryzysu biologicznego, ale nadto kryzysu egzystencjalnego. Dlatego, nawet wtedy, gdy pacjent zostaje wyleczony, pozostaje – nierzadko niezrozumiała dla personelu medycznego – rana na jego duszy, która niekoniecznie musi się zabić: że od ciała zależy życie; że życie jest skażone przypadkiem; że – wreszcie – nadzieja jest tylko nadzieją, a nie przyszłością. Chory traci bowiem pewność, którą zbudował na oczywistości zdrowia. Nie zdrowie, ale ta oczywistość ztraca się bezpowrotnie, a bez niej chory nie potrafi jeszcze budować nadziei.

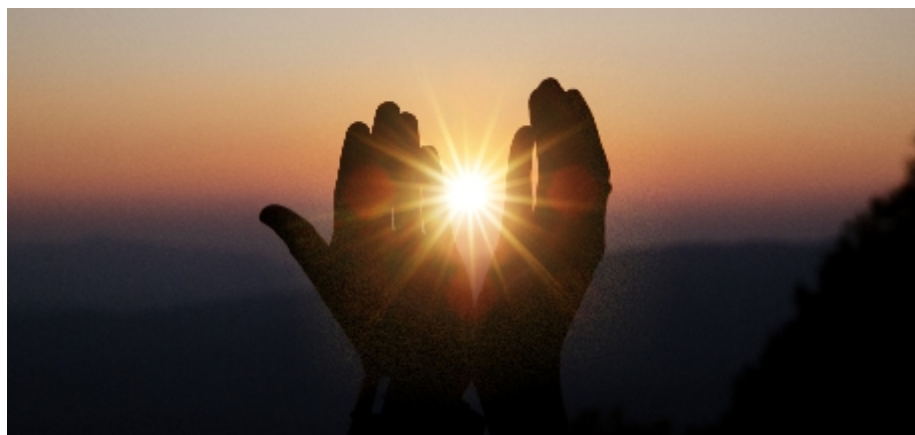
Dlatego nadzieje nie mogą być złudne, bo ich utrata przynosi zbyt często ból. Budować je należy na tym, co pewne, a przez to sięgające jutrzeńki przyszłości, a nie jej pełni. To jak małe, ale – właśnie – pewne kroki, które zapewnią o tym, że nie nastąpi nagły i nieprzewidywany upadek. Tak rodzi się pewność siebie i siła ścierpienia możliwych dolegliwości życia. Nadzieje nadwątlone, złudne, robaczywe kłam-

stwem, gdy tylko rozwijają się, zostawiają przeraźliwą pustkę.

Gdy więc pielęgniarz, położna, lekarz składają pacjentowi obietnicę, że przeprowadzą go przez chorobę, że będą mu towarzyszyli, niech nie mówią: „Proszę nam zaufać”; „Poradźmy sobie”. „My” nie ma twarzy, tę ma tylko „Ja”. Tylko ono ukoi słowem, tylko ono potwierdzi spojrzeniem, tylko ono wesprze dotykem. Tylko ono da nadzieję. Jeśli bowiem chory nie potrafi odnaleźć w sobie pewności, musi ją odzyskać u tych, którzy sprawują opiekę nad nami, którzy biorą odpowiedzialność za niego, bo sam temu podołać nie może.

W jednej z „Pieśni” Horacy pisał: „Nie pytaj, po co wiedzieć, jaki mnie, jaki tobie, Kres od bogów pisany, Leukonoe, wróżbom, Wróżbitom babilońskim nie ufaj, pytać próżno, Czy Jowisz zimy mnogie czy ostatnią zapowie, Które teraz na skały rzuca Morze Tyrreńskie. Bądź mądra, wino cedź, powściągnij długie nadzieje. W chwilowej. Nawet teraz, gdy mówimy, czas biegnie. Zawistny. Korzystaj z dnia. Jutro jeszcze dniem nie jest”.

USTAWA O OPIECE ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI NOWE KOMPETENCJE PIEŁĘGNIARKI

www.nipip.pl

Ustawa o opiece zdrowotnej nad uczniami standaryzuje zakres opieki zdrowotnej nad uczniami kładąc nacisk na profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną. W szczególności ustawa zapewni dostęp do opieki zdrowotnej w szkole oraz dostęp dzieci i młodzieży do gabinetów stomatologicznych. Osobami odpowiedzialnymi za sprawowanie opieki zdrowotnej będą: pielęgniarka nauczania i wychowania albo higienistka szkolna oraz lekarz dentysta.

Uchodząca w życie 12 września br. ustawa jest pierwszym tego typu aktem prawnym, który zapewnia kompleksowość oraz integrację działań osób sprawujących opiekę zdrowotną (pielęgniarki, lekarza) nad uczniami. Podnosi również znaczenie promocji zdrowia, profilaktyki oraz edukacji zdrowotnej dla zachowania zdrowia.

W przypadku świadczeń realizowanych przez pielęgniarkę środowiska nauczania

i wychowania albo higienistkę, świadczenie będzie realizowane w gabinetach profilaktyki zdrowotnej. W przypadku realizacji świadczeń stomatologicznych – w gabinetach stomatologicznych (w szkole lub poza nią) lub dentobusach. W zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, w sprawowaniu opieki stomatologicznej nad uczniami będzie mogła uczestniczyć również higienistka stomatologiczna.

Ustawa nakłada nowe obowiązki na osoby sprawujące opiekę zdrowotną polegające na udzielaniu świadczeń, jak również współudział z innymi podmiotami. Po raz pierwszy określono zakres współpracy między rodzicami a pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną, a także współpracy między podmiotami sprawującymi opiekę zdrowotną nad uczniami (pielęgniarka lub higienistka szkolna, lekarz dentysta), podmiotami zapewniającymi warunki organizacyjne tej opieki (dyrektor szkoły, organ prowadzący

szkołę) oraz nauczycielami i innymi pracownikami szkoły (pedagog szkolny). Określono także organizację opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole. Działania te mają realnie wesprzeć rodziców w skutecznej realizacji prawa ucznia do świadczeń zdrowotnych.

Za zapewnienie gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz gabinetu dentystycznego odpowiada organ prowadzący szkołę, który będzie udostępniać pielęgniarcę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolnej gabinet profilaktyki zdrowotnej nieodpłatnie.

Monitorowanie opieki zdrowotnej nad uczniami realizowane będzie przez wojewodów oraz Instytut Matki i Dziecka. Nowe przepisy wejdą w życie 12 września 2019 r.

USTAWA Z DNIA 12 KWIETNA 2019 R. O OPIECE ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI

DIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa:

- zakres i cele opieki zdrowotnej nad uczniami;
- podmioty sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami;
- podmioty zapewniające warunki organizacyjne opieki zdrowotnej nad uczniami;
- organizację opieki zdrowotnej nad uczniami oraz zadania podmiotów, o których mowa w pkt 2 i 3;
- zasady integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami;
- organizację opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole;
- monitorowanie opieki zdrowotnej nad

uczniami;

8) finansowanie zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami;

9) dokumentowanie i sprawozdawanie realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami.

2. Ustawa nie dotyczy słuchaczy szkół dla dorosłych, branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych oraz uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Art. 2.

1. Opieka zdrowotna nad uczniami jest realizowana w szkole i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną.

2. Profilaktyczna opieka zdrowotna jest sprawowana nad uczniami do ukończenia

19. roku życia, a w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – do ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

3. Opieka stomatologiczna jest sprawowana nad uczniami do ukończenia 19. roku życia.

4. Opieka zdrowotna nad uczniami ma na celu:

- ochronę zdrowia uczniów, w tym zdrowia jamy ustnej;
- kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych oraz odpowiedzialności za własne zdrowie.

5. Cele, o których mowa w ust. 4, są realizowane przez:

- działania na rzecz zachowania zdrowia oraz zapobiegania powstawaniu lub rozwojowi chorób, w tym chorób zakaźnych;
- wczesne wykrywanie problemów zdro-

wotnych i czynników ryzyka;

3) edukację zdrowotną i promocję zdrowia, w tym aktywności fizycznej i sportu oraz prawidłowego żywienia;

4) udzielanie pierwszej pomocy w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 993).

6. Ilekroć w ustawie jest mowa o rodzicach, rozumie się przez to rodziców, o których mowa w art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.2)).

Art. 3.

1. Profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w szkole sprawują pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna.

2. Opiekę stomatologiczną nad uczniami sprawuje lekarz dentysta.

3. W zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, w sprawowaniu opieki stomatologicznej nad uczniami może uczestniczyć również higienistka stomatologiczna.

4. Opieka zdrowotna nad uczniami jest sprawowana we współpracy z rodzicami oraz pełnoletnimi uczniami.

Art. 4.

Podmiotami zapewniającymi warunki organizacyjne opieki zdrowotnej nad uczniami są:

1) dyrektorskość;

2) organ prowadzący szkołę.

Art. 5.

1. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania to pielęgniarka, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa lub

2) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania, lub

3) ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania, lub

4) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego lub pediatrycznego zdobyty po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego rozpoczętego po dniu 23 sierpnia 2015 r., lub

5) odbyła szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego lub pediatrycznego

– z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo która jest zatrudniona lub wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, realizująca opiekę zdrowotną nad uczniami w szkołach.

2. Pielęgniarką środowiska nauczania i wy-

chowania może być również:

1) pielęgniarka, która posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego lub pediatrycznego uzyskany po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego rozpoczętego przed dniem 23 sierpnia 2015 r., lub

2) położna, która ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania albo równoważny oraz posiada co najmniej pięcioletni staż pracy w środowisku nauczania i wychowania.

3. Higienistka szkolna to osoba, która posiada wykształcenie średnie medyczne w zawodzie higienistki szkolnej oraz posiada co najmniej pięcioletni staż pracy w środowisku nauczania i wychowania, z którą Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo która jest zatrudniona lub wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, realizująca opiekę zdrowotną nad uczniami w szkołach.

4. Lekarz dentysta sprawujący opiekę stomatologiczną nad uczniami to lekarz dentysta spełniający wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.3)), w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem świadczeń ortodoncji, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo który jest zatrudniony lub wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

5. Higienistka stomatologiczna to osoba, która:

1) ukończyła szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy higienistki stomatologicznej lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub dyplom zawodowy w zawodzie higienistka stomatologiczna lub

2) ukończyła, przed dniem wejścia w życie ustawy, studia wyższe na kierunku lub w specjalności higiena stomatologiczna i uzyskała tytuł zawodowy licencjata, lub

3) ukończyła studia wyższe na kierunku związanym z kształceniem w zakresie higieny dentystycznej, obejmujące co najmniej 1688 godzin kształcenia z zakresu higieny dentystycznej, i uzyskała co najmniej tytuł zawodowy licencjata.

Rozdział 2

Organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami oraz zadania podmiotów sprawujących opiekę i podmiotów działających na rzecz zapewnienia warunków organizacyjnych tej opieki

Art. 6.

1. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna sprawują profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w gabinecie profilaktyki zdrowotnej zlokalizowanym w szkole, a w przypadku braku gabinetu profilaktyki zdrowotnej w szkole, w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

2. Lekarz dentysta sprawuje opiekę stomatologiczną nad uczniami w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Miejscem tym jest gabinet dentystyczny zlokalizowany w szkole, gabinet dentystyczny poza szkołą albo dentobus, prowadzone przez podmiot wykonujący działalność leczniczą współpracujący ze szkołą.

3. Rodzice oraz pełnoletni uczniowie mają prawo wyboru innego lekarza dentysty niż określony w ust. 2.

Art. 7.

1. Osoby sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami, o których mowa w art. 3 ust. 1–3, są obowiązane do przestrzegania praw pacjenta, o których mowa w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.4)), w szczególności zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku ze sprawowaniem tej opieki, w tym związanych ze stanem zdrowia uczniów, oraz poszanowania intymności i godności uczniów w czasie udzielania im świadczeń zdrowotnych.

2. Profilaktyczna opieka zdrowotna oraz opieka stomatologiczna nad uczniami w zakresie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, jest sprawowana w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów.

3. Rodzice na pierwszym zebraniu rodziców oraz pełnoletni uczniowie na pierwszych zajęciach z wychowawcą w roku szkolnym uzyskują informację o zakresie opieki zdrowotnej oraz o prawie do wyrażenia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, złożonego w formie pisemnej do świadczeniodawcy realizującego opiekę. Informację tę umieszcza się ponadto w miejscu ogólnie dostępnym w szkole.

4. Opieka stomatologiczna w zakresie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, wymaga pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów, wyrażonej po

uzyskaniu informacji, o której mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Zgodę wyraża się przed udzieleniem świadczenia zdrowotnego.

5. Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekłe chorymi lub niepełnosprawnymi, o której mowa w art. 20, wymaga pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów. Zgodę wyraża się przed objęciem ucznia opieką.

6. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do wyrażania zgody na sprawowanie opieki zdrowotnej nad uczniami stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Art. 8.

1. Zakres świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolną, w tym u uczniów przewlekłe chorych lub niepełnosprawnych, określają przepisy wydane na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w części dotyczącej wykazu świadczeń gwarantowanych pielęgniarki lub higienistki szkolnej.

2. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna integrują opiekę zdrowotną nad uczniami w celu wsparcia rodziców oraz pełnoletnich uczniów w realizacji prawa do świadczeń zdrowotnych.

Art. 9.

1. Lekarz dentysta sprawujący opiekę stomatologiczną nad uczniami wykonuje:

- 1) świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia,
- 2) profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia

– określone w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w części dotyczącej wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem świadczeń ortodontycznych.

2. W przypadku gdy opieka stomatologiczna nad uczniami jest sprawowana w dentobusie, lekarz dentysta wykonuje:

- 1) świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia udzielane w dentobusie,
 - 2) profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia udzielane w dentobusie
- określone w przepisach wydanych na

podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w części dotyczącej wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem świadczeń ortodontycznych.

3. Lekarz dentysta współpracuje z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną oraz dyrektorem szkoły w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej oraz profilaktyki próchnicy zębów u uczniów.

Art. 10.

Higienistka stomatologiczna współpracuje z lekarzem dentystą w sprawowaniu opieki stomatologicznej nad uczniami, w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej.

Art. 11. Dyrektor szkoły w celu zapewnienia warunków organizacyjnych opieki zdrowotnej nad uczniami współpracuje z:

- 1) podmiotami sprawującymi opiekę zdrowotną nad uczniami;
- 2) rodzicami w przypadku wystąpienia problemów zdrowotnych lub higienicznych, w oparciu o procedury organizacyjne postępowania.

Art. 12.

1. Organ prowadzący szkołę zapewnia uczniom możliwość korzystania z:

- 1) gabinetu profilaktyki zdrowotnej, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) gabinetu dentystycznego spełniającego wymagania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959).

2. Organ prowadzący szkołę na podstawie umowy nieodpłatnie udostępnia pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolną gabinet profilaktyki zdrowotnej w szkole.

3. W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole, organ prowadzący szkołę zawiera porozumienie z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych, w którym określa się sposób organizacji udzielania świadczeń.

Rozdział 3

Integracja opieki zdrowotnej nad uczniami

Art. 13.

Integrację działań osób sprawujących opiekę zdrowotną nad uczniami, o których

mowa w art. 3 ust. 1–3, zapewnia pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna.

Art. 14.

1. W celu integrowania opieki zdrowotnej nad uczniami pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z:

- 1) lekarzem dentystą;
- 2) rodzicami.

2. W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje również z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 357 i 730), a w przypadku gdy nie został utworzony zespół podstawowej opieki zdrowotnej – z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.

Art. 15.

1. Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej, a w przypadku gdy nie został utworzony zespół podstawowej opieki zdrowotnej – z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, polega na:

- 1) uzyskiwaniu porad;
- 2) wymianie informacji o stanie zdrowia uczniów w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej, za zgodą rodziców albo pełnoletnich uczniów;
- 3) podejmowaniu wspólnych działań, w zakresie niezbędnym do zachowania zdrowia, profilaktyki, rozpoznawania i leczenia chorób, pielęgnowania oraz rehabilitacji uczniów;
- 4) podejmowaniu wspólnych działań w zakresie profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz identyfikacji czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą rozpoznania, sposobu leczenia, rokowania, ordynowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym okresu ich stosowania i sposobu dawkowania, oraz wyznaczonych wizyt, udzielonych i zaplanowanych świadczeń opieki zdrowotnej, w tym w innych niż podstawowa opieka zdrowotna zakresach świadczeń opieki zdrowotnej określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

3. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna oraz członkowie zespołu podstawowej opieki

zdrowotnej, po otrzymaniu pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zapoznają się z nią i dołączają do dokumentacji medycznej ucznia. Informacja ustna jest odnotowywana w dokumentacji medycznej ucznia.

Art. 16.

1. Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z lekarzem dentystą polega na:

1) wymianie informacji o stanie zdrowia uczniów w zakresie niezbędnym do realizacji opieki stomatologicznej, w szczególności zdrowia jamy ustnej, za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia;

2) podejmowaniu wspólnych działań w zakresie profilaktyki chorób, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz identyfikacji czynników ryzyka oraz zagrożeń zdrowotnych w zakresie zdrowia jamy ustnej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczą w szczególności wydanych zaleceń, udzielonych i zaplanowanych świadczeń zdrowotnych, w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

3. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna oraz lekarz dentysta, po otrzymaniu pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, zapoznają się z nią i dołączają do dokumentacji medycznej ucznia. Informacja ustna jest odnotowywana w dokumentacji medycznej.

Art. 17.

1. Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z rodzicami albo pełnoletnimi uczniami polega na:

1) przekazywaniu informacji o:

a) stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym ucznia,

b) terminach i zakresie udzielania świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami,

c) możliwościach i sposobie kontaktowania się z osobami sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami;

2) informowaniu i wspieraniu rodziców lub pełnoletnich uczniów w:

a) organizacji korzystania ze świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz opieki stomatologicznej nad uczniami, w tym profilaktycznych badań lekarskich, badań przesiewowych, przeglądów stomatologicznych oraz szczepień ochronnych,

b) realizacji zaleceń lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza dentysty;

3) uczestniczeniu w zebraniach z rodzicami albo zebraniach rady rodziców, w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów.

2. W stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego podczas transportu ucznia przez zespół ratownictwa medycznego do szpitala oraz w szpitalu do czasu przybycia rodziców może być obecna pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna albo opiekun faktyczny. Decyzję o obecności jednej z tych osób podczas transportu podejmuje kierownik zespołu ratownictwa medycznego po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły.

Art. 18.

1. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z dyrektorem szkoły, nauczycielami i pedagogiem szkolnym.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, polega na podejmowaniu wspólnych działań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, z uwzględnieniem potrzeb zdrowotnych oraz rozpoznanych czynników ryzyka dla zdrowia uczniów danej szkoły.

3. W ramach współpracy, o której mowa w ust. 1, pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna doradza dyrektorowi szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów, organizacji posiłków i warunków sanitarnych w szkole.

4. Na wniosek dyrektora szkoły pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przedstawia zagadnienia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów na posiedzeniach rady pedagogicznej, z zachowaniem prawa do tajemnicy o stanie zdrowia uczniów.

Art. 19.

Współpraca, o której mowa w art. 15–18, może odbywać się z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, środków komunikacji elektronicznej lub publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że administratorzy i podmioty przetwarzające dane osobowe wdrożą środki techniczne i organizacyjne zapewniające odpowiedni stopień bezpieczeństwa tych danych w procesie ich przekazywania, określony w przepisach o ochronie danych osobowych.

Rozdział 4

Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole

Art. 20.

Opieka nad uczniem przewlekle chorym lub niepełnosprawnym w szkole jest realizowana przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolną.

Art. 21.

1. W celu zapewnienia właściwej opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, rodzicami, pełnoletnimi uczniami oraz dyrektorem i pracownikami szkoły.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, obejmuje wspólne określenie sposobu opieki nad uczniem dostosowanego do stanu zdrowia ucznia w sytuacji konieczności podawania leków oraz wykonywania innych czynności podczas pobytu ucznia w szkole.

3. Podawanie leków lub wykonywanie innych czynności podczas pobytu ucznia w szkole przez pracowników szkoły może odbywać się wyłącznie za ich pisemną zgodą.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia może ogłosić, w drodze obwieszczenia, zalecenia postępowania dotyczące opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole, opracowane przez odpowiednie stowarzyszenia lub towarzystwa naukowe o zasięgu krajowym, zrzeszające specjalistów w danej dziedzinie medycyny, zgodnie z postanowieniami ich statutów.

5. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 4, jest ogłaszane w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 22.

Dyrektor szkoły zapewnia pracownikom szkoły szkolenia lub inne formy zdobycia wiedzy na temat sposobu postępowania wobec uczniów przewlekle chorych lub niepełnosprawnych, odpowiednio do potrzeb zdrowotnych uczniów.

Rozdział 5

Monitorowanie opieki zdrowotnej nad uczniami

Art. 23.

1. Zadania w zakresie monitorowania opieki zdrowotnej nad uczniami wykonują:

1) wojewodowie;

2) Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, zwany dalej „Instytutem” – na zlecenie ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, wojewoda przetwarza i gromadzi informacje o realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami pozyskane w ramach statystyki publicznej.

3. Do zadań Instytutu, w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należy:

1) analiza informacji gromadzonych w ramach statystyki publicznej i ocena realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami;

2) opracowywanie i przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,

w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku, corocznej informacji o realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami;

3) proponowanie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia kierunków zmian w opiece zdrowotnej nad uczniami;

4) proponowanie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia kierunków zmian w kształceniu zawodowym osób sprawujących opiekę zdrowotną nad uczniami;

5) opiniowanie programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami;

6) współpraca z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania w zakresie opracowywania i opiniowania programów edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia dla podmiotów działających na rzecz zapewnienia warunków realizacji opieki zdrowotnej nad uczniami.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia może zlecić przeprowadzenie badania w zakresie oceny jakości opieki zdrowotnej nad uczniami.

Rozdział 6

Finansowanie opieki zdrowotnej nad uczniami

Art. 24.

1. Opieka zdrowotna nad uczniami jest finansowana ze środków ujętych w planie finansowym Narodowego Funduszu Zdrowia.

2. Zasady, sposób i warunki finansowania świadczeń opieki zdrowotnej nad uczniami określają przepisy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Art. 25.

Realizacja zadań wykonywanych przez Instytut jest finansowana z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Rozdział 7

Dokumentowanie i sprawozdawanie realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej nad uczniami

Art. 26.

1. Podmioty sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami prowadzą dokumentację medyczną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz z zachowaniem wymagań wynikających z ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730).

2. Rodzaje i zakres dokumentacji medycznej dotyczącej opieki zdrowotnej nad uczniami określają przepisy wydane na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Art. 27.

1. Dokumentacja, o której mowa w art. 26, jest przechowywana odpowiednio przez:

1) pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolną w gabinecie profilaktyki zdrowotnej w szkole lub miejscu udzielania świadczeń przez świadczeniodawcę, przez okres pobierania przez ucznia nauki w danej szkole;

2) lekarza dentyście.

2. W przypadku zmiany szkoły przez ucznia dokumentacja medyczna, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest przekazywana, za pokwitowaniem, pielęgniarsce środowiska nauczania i wychowania albo higienistce szkolnej w szkole przyjmującej ucznia.

3. Po zakończeniu kształcenia przez ucznia pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przekazuje, za pokwitowaniem, indywidualną dokumentację medyczną absolwenta zespołowi podstawowej opieki zdrowotnej, sprawującemu nad nim opiekę zdrowotną.

Art. 28.

Podmioty sprawujące opiekę zdrowotną nad uczniami w szkole prowadzą sprawozdawczość z realizacji tej opieki zgodnie z przepisami o statystyce publicznej.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach

Art. 29.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.5)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 uchyla się ust. 3;

2) po art. 47c dodaje się art. 47ca w brzmieniu: „Art. 47ca. W gabinecie dentystrycznym w szkole oraz w gabinecie dentystrycznym prowadzonym przez podmiot wykonujący działalność leczniczą, z którym organ prowadzący szkołę zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. poz. 1078), uczniowie tej szkoły korzystają ze świadczeń w zakresie leczenia stomatologicznego poza kolejnością.”;

3) w art. 136 w ust. 2 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu: „1b) z zakresu leczenia stomatologicznego w części dotyczącej świadczeń udzielanych w dentobusie oraz świadczeń udzielanych uczniom w gabinecie dentystrycznym w szkole lub w gabinecie dentystrycznym prowadzonym przez podmiot wykonujący działalność leczniczą, z którym organ prowadzący szkołę zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami, kwota zobowiązania, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest zmieniana przez dostosowanie jej do po-

trzeb zdrowotnych oraz wykonania tej umowy.”;

Art. 30.

W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.6)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 69 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Na wniosek dyrektora szkoły pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przedstawia na posiedzeniach rady pedagogicznej zagadnienia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.”;

2) w art. 83 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. W zebraniach rady rodziców może uczestniczyć pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.”;

3) w art. 137 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) posiadają stan zdrowia umożliwiając podjęcie nauki w szkole lub oddziale, potwierdzony orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.”;

4) w art. 150 w ust. 2 w pkt 4 lit. h otrzymuje brzmienie: „h) orzeczenie lekarskie o stanie zdrowia umożliwiając podjęcie nauki w szkole lub oddziale wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.”;

Rozdział 9

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 31.

Pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania może być również pielęgniarka, która ukończyła lub odbywa kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego lub pediatrycznego, z tym że w okresie 5 lat od wejścia w życie ustawy jest ona obowiązana do ukończenia kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania.

Art. 32. Obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawarte przez Narodowy Fundusz Zdrowia z podmiotami sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami oraz podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych w dentobusach, w zakresie, w jakim dotyczą tej opieki lub tych świadczeń, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały zawarte.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 30 pkt 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

PC 30[®] V

**Kompleksowa ochrona skóry
przed odleżynami i owrzodzeniami**

NOWE
ekonomiczne
opakowanie

PC 30[®] V Aby uniknąć odleżyn

PC 30[®] V to płyn przeznaczony do stosowania na skórę narażoną na uciski i otarcia. Chroni przed podrażnieniami i stanami zapalnymi. Jest także pomocny w przypadku już powstałych zmian na skórze wywołanych czynnikami mechanicznymi (np.: uciski i otarcia), czynnikami chemicznymi (np.: pot, mocz, kał), jak również po oparzeniach I stopnia.

U pacjentów długotrwale unieruchomionych, stosujących protezy, pasy przepuklinowe lub opatrunki gipsowe – preparat **PC 30[®] V** chroni skórę przed powstawaniem odleżyn.

Odpowiednio dobrane składniki preparatu zapobiegają podrażnieniom skóry oraz przyspieszają jej regenerację:

- **alantoina** pobudza ziarninowanie i przyspiesza proces regeneracji skóry,
- **dekspantenol** znosi uczucie napięcia skóry, wygładza i nawilża naskórek,
- **wyciąg z kwiatów rumianku** działa przeciwzapalnie i antyseptycznie,
- **wyciąg z nasion kasztanowca** uszczelnia naczynia krwionośne i zapobiega powstawaniu obrzęków,
- **1,3-butanodiol** wzmacnia skórę i zwiększa jej odporność na czynniki mechaniczne.

Sposób użycia PC 30[®] V: powierzchnię skóry skropić preparatem PC 30[®] V, następnie lekko wmasować lub pozostawić do wchłonięcia. Stosować 3 razy dziennie. W przypadku stosowania w celu ochrony skóry przed odleżynami zaleca się, aby nie obciążać posmarowanej powierzchni zaraz po naniesieniu preparatu. Zawartość: 100 ml, 250 ml. W przypadku stosowania pieluchomajtek płynem PC 30[®] V należy nacierać również okolice pachwin i partie ciała narażone na ocieranie.

Producent:
Cheplapharm Arzneimittel GmbH
Ziegelhof 24, 17 489 Greifswald
Niemcy

SOLPHARM[®] **S**
Dystrybutor:
Solpharm Sp. z o.o.
ul. Zakątek 1
05-270 Marki

eva/q_u[®]
Bambini
dla dzieci

CZOPKI NA ZAPARCIA U DZIECI:

- BEZPIECZNE
- NIE PRZECZYSZCZAJĄ CHEMICZNIE
- SZYBKIE EFEKT, OD KILKU DO KILKUNASTU MINUT

POLECANE DLA DZIECI • POLECANE DLA DZIECI •
OD 13 DO 12
MIESIĄCA ŻYCIA ROKU ŻYCIA

1. Innowacyjne czopki o działaniu fizjologicznym na zaparcia u dzieci.
2. Bezpieczne, bez przeciwwskazań.
3. Szybki efekt, od kilku do kilkunastu minut.
4. Pozwalają zaplanować moment wypróżnienia.
5. Bezpieczne dla dzieci, u których występują hemoroidy.
6. Nie wchłaniają się.
7. Nie przeczyszczą chemicznie.
8. Nie powodują uzależnienia.

Skład: chlorek sodu i dwuwodnian potasu zawieszone w polimerowej kapsułce rozpuszczalnej w wodzie. **Forma:** czopki doustne. **Działanie:** czopki po wprowadzeniu do odbytu rozpoczyna się w ciągu kilku minut, umożliwiając przy tym bardzo duże ilości mikropęcherzyków, które wypełniają naczynia, rozciągają tkanki błon śluzowych i powodują jej odruchowy skurcz. Rozpuszczony czopki dodatkowo smiękca i rozmiękają mięsień kałowy. Dzięki musującemu działaniu powodują odwrócenie mięs kałowych i ich opóźnienie i efektywne wydalenie. Ponieważ czopki nie są chemicznie, nie powodują uszkodzenia błon śluzowych ani nie powodują efektu przeczyszczenia. **Sposób użycia:** wyjąć czopki z tworzywa zamkniętego opakowania, wprowadzić do kanału odbytu, popychając aż do chwili jego pełnego wprowadzenia. Jeżeli okaza się konieczne, np. przy zmianach chorobowych, hemoroidach, czopki należy wprowadzić po jego wcześniejszym namoczeniu w ciepłej wodzie. **Wskazania:** czopki dla dzieci Bambini zaleca się dla dzieci pomiędzy 2. a 12. rokiem życia, w przypadku regularnego rytmu wypróżnienia, co może być konieczne. Nawet jeśli dzieć wypróżnienia pojawi się szybko, należy wykonać dodatkowe wypróżnienie. Ponieważ bycie niebezpiecznym, a nie skutkiem w postaci niedrożności lub bólu. **Przeciwwskazania:** brak jest przeciwwskazań do stosowania czopków przy hemoroidach czy innych zmianach chorobowych lub podjętych czynnościach długotrwałego stosowania. Czopki Bambini składają się z naturalnych składników, nie zawierają substancji szkodliwych dla organizmu, nie zawierają substancji szkodliwych dla środowiska. **Specjalne środki ostrożności:** w razie niepełnego wypróżnienia lub lekkiego poczerwienia nie powiniemy stosować, gdyż wywołuje ból. Czopki zawierają polimerowy składnik, który może wywołać podrażnienie. Produkt należy używać w przypadku zaparć odległych, w miarę z czym brak skutków (wypróżnienie) może wskazywać na inny problem (np. zaparcie w okrężnicy, w takim przypadku należy skonsultować się z lekarzem prowadzącym). Nie stosować w przypadku nadwrażliwości na którykolwiek ze składników. W przypadku wystąpienia specyficznych reakcji należy zaprzęść stosowanie produktu i skonsultować się z lekarzem prowadzącym lub farmaceutą. **Dotyczy opakowania:** 6 czopków. **Producent:** So. Se. Pharm S.R.L. Via dei Lucidi Romani 22, 00040 Pomezia (Rzym), Włochy. **Dystrybutor:** Solpharm Sp. z o.o., ul. Żakówek 1, 05-179 Marki, województwo mazowieckie, www.solpharm.pl, Skarbiec CE Wyroby Medyczne

W imieniu Komitetu Organizacyjnego i Naukowego
zapraszamy do udziału w

II KONFERENCJI NAUKOWO-SZKOLENIOWEJ „CHOROBY NOWOTWOROWE DOROSŁYCH I DZIECI –LECZENIE I PIEŁĘGNACJA”,

która odbędzie się w dniu 25.10.2019 roku we Wrocławiu
przy ulicy Borowskiej 211 w Sali konferencyjnej im. Leona Kuczkowskiego.

Organizatorem konferencji jest Koło Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
przy Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu
oraz Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Zgłoszenia przyjmowane są pod adresem ptp.usk.wroc@gmail.com
– decyduje kolejność zgłoszeń.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego
Ewa Postowicz- Przewodnicząca Zarządu Koła PTP

W imieniu Komitetu Naukowego
Dr hab. Beata Jankowska-Polańska

Udział w konferencji jest bezpłatny.

Konferencja po patronatem honorowym Dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu

INSTRUKCJA

Sesja plakatowa:

Schemat przygotowania streszczenia do sesji plakatowej II Konferencji Naukowo-Szkoleniowej
„Choroby Nowotworowe Dorosłych i Dzieci – Leczenie i Pielęgnacja
25.10.2019 r., Wrocław

Dokument programu Word

Marginesy normalne: górny, dolny, prawy, lewy każdy po 2,5 cm

Czcionka: Times New Roman

Oznaczenie pracy: wyśrodkowane, wg schematu:

Imiona i nazwiska autorów wraz z indeksem górnym, pogrubienie, czcionka rozmiar 11
Indeks górny, afiliacja (miejsce pochodzenia pracy, miasto, czcionka kursywa, czcionka rozmiar 11)

Tytuł pracy w języku polskim, pogrubienie, czcionka rozmiar 11

Tekst właściwy: wyjustowany, czcionka 10, według schematu:

Wprowadzenie; Cel ; Materiał i metoda; Wyniki; Wnioski; Słowa kluczowe:

Termin nadsyłania abstraktów upływa 30.09.2019 r

UNIwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU

Mamy zaszczyt zaprosić Państwa **na Konferencję Naukowo – Szkoleniową**
„Współczesne problemy w medycynie i pielęgniarstwie”,
która odbędzie się w dniu 24 września 2019 roku.

Konferencja odbędzie się we Wrocławiu

przy ul. Borowskiej 211 w sali im. L. Kuczyńskiego Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do uczestnictwa, zgłoszenia należy składać drogą telefoniczną
tel. 71 733 11 92, 71 784 24 25 lub na adres e-mail: djb@usk.wroc.pl do dnia 10.09.2019 roku.

Udział w konferencji jest bezpłatny

Organizatorzy:

- Zastępca Dyrektora ds. Pielęgniarstwa
- Przełożone Pielęgniarek i Położnych
- Dział Jakości i Bezpieczeństwa Opieki nad Pacjentami
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu

Szczegółowe informacje o konferencji dostępne będą na stronie internetowej www.doipip.wroc.pl
w zakładce: SZKOLENIA, KONFERENCJE

PODZIĘKOWANIA**dla Pani Bożeny Jezierskiej w związku z przejściem na emeryturę**

Dla pielęgniarki oddziałowej Oddziału Angiologicznego za wszystkie dni, które przeżyliśmy razem w ciągu wieloletniej wspólnej pracy. Jesteśmy wdzięczni za każdą pogodną chwilę, za uśmiech i dobre rady oraz ciężkie dni. W ciągu tych wszystkich lat byłaś dla nas najlepszym przyjacielem, na którym zawsze można polegać, który zawsze służył pomocą i wsparciem. Za to wszystko pragniemy dzisiaj podziękować, składając najlepsze życzenia na dalsze lata.

Pracownicy Oddziału Angiologicznego

PODZIĘKOWANIA**Dla Pani Janiny Sirant, oddziałowej Oddziału Rehabilitacyjnego w Wołowie.**

W związku z przejściem na emeryturę, personel oddziału, pragnie złożyć najserdeczniejsze podziękowania za pełną zaangażowania, 39-letnią pracę zawodową. W ciągu tych wszystkich lat byłaś dla nas najlepszą szefową, przyjacielem, filarem oddziału, na którym zawsze można było polegać. Służyłaś nam pomocą i wsparciem. W pracy zawsze wykazywałaś się sumiennością, rzetelnością i dokładnością. Dziękujemy za cierpliwość i uśmiech w stosunku do pacjentów oraz całego zespołu współpracującego. Przyjmij od nas najlepsze życzenia na dalsze lata.

PCM Wołów

PODZIĘKOWANIE

Zespołowi pielęgniarskiemu Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii USK we Wrocławiu składam wyrazy szacunku za troskliwość, profesjonalizm i zaangażowanie w opiece nad moją mamą, Teresą Müller.

Szczególne podziękowania pragnę wyrazić Pani mgr Annie Dolińskiej, która z gorliwością i empatią czuwała nad moją ukochaną mamą, kiedy to zatrzymały się dni, a cisza domykała już nadzieję...

Pani Anno, wdzięczna jestem za Pani szczególne wsparcie, opiekuńcze dłonie i uważność aż do ostatniego, porannego taktu serca mamy, a Losowi, że to właśnie Pani serce rozświetlało mi tę dotkliwie ciemną i trudną sierpniową noc.

Luiza Müller

PODZIĘKOWANIE**Dla Małgorzaty Fabich – pielęgniarki oddziałowej Zamiejscowego Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej I****Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu**

Za wszystkie dni, które przeżyliśmy podczas wspólnej pracy.

Jesteśmy wdzięczni za każdy dzień, za uśmiech, dobre rady, za profesjonalizm, zaangażowanie, długoletnią pracę zawodową i poświęcenie.

W ciągu tych wszystkich lat była Pani dla nas najlepszym przyjacielem, na którego zawsze można liczyć, który służył dobrą radą i wsparciem.

Za to wszystko pragniemy dzisiaj podziękować, składając najlepsze życzenia na dalsze życie.

Z wyrazami uznania i szacunku

Zespół Zamiejscowego Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej I

*"Wszystko na świecie przemija powoli,
Szczęście i radość,
i wszystko co boli.
Wszystko przemija - tak chce przeznaczenie,
Jedno nam tylko zostaje - wspomnienie"*

Pani

SABINIE KALKOWSKIEJ

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci SIOSTRY

składają:

Przewodnicząca wraz z pracownikami biura DOIPiP.

*"Nie płaczcie po mnie...
Przecież jeszcze jestem ciągle wśród was...
W waszych sercach... W waszych myślach...
Szczęśliwy, uwolniony od cierpień,
Aż po niezmierzony czas..."*

LUIZIE MÜLLER

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci MAMY

składają

Koleżanki z Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych

"Bliscy, których kochamy zostają w pamięci na zawsze"

Naszej Koleżance

ELŻBIECIE ŁYSEK

Wyrazy szczerzego współczucia i słowa otuchy
z powody śmierci Taty

Składają: Pielęgniarka Naczelna, Pielęgniarka Oddziałowa
Izby Przyjęć Psychiatrycznej,

Pielęgniarki Izby Przyjęć Psychiatrycznej,

Pielęgniarki Oddziału Psychiatrycznego Ogólnego MCM w Miliczu.

Naszej Koleżance

ELŻUNI SIERADZAN

wyrazy szczerzego współczucia
i słowa otuchy z powodu śmierci MĘŻA

składa z-ca Dyr. ds Pielęgniarstwa
Przełożona Pielęgniarek Klinik Pediatrycznych
Koleżanki Pielęgniarki i współpracownicy

Klinik Pediatrycznych USK przy ul. Chałubińskiego 2-2a

*"Wszystko na świecie przemija powoli,
Szczęście i radość, i wszystko co boli,
Wszystko przemija - tak chce przeznaczenie,
Jedno nam tylko zostaje - wspomnienie"*

Pani

LUIZIE MÜLLER

wyrazy szczerzego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci MAMY

składają Przewodnicząca DORPiP
i pracownicy biura Izby we Wrocławiu

"Bliscy, których kochamy zostają w pamięci na zawsze"

Naszej Koleżance

BOŻENIE FRĄCKOWIAK

Wyrazy szczerzego współczucia i słowa otuchy
z powody śmierci Taty

Składają: Pielęgniarka Naczelna, Pielęgniarka Oddziałowa
Izby Przyjęć Psychiatrycznej,
Pielęgniarki Izby Przyjęć Psychiatrycznej, Pielęgniarki Oddziału
Psychiatrycznego Ogólnego MCM w Miliczu.

"Bliscy, których kochamy zostają w pamięci na zawsze"

Koledze

MARIUSZOWI CIEŚLAKOWI

Wyrazy szczerzego współczucia i słowa otuchy
z powody śmierci Mamy

Składają: Pielęgniarka Naczelna, Pielęgniarka Oddziałowa
Bloku Operacyjnego, Pielęgniarki Bloku Operacyjnego
MCM w Miliczu.

*„Są pożegnania, na które nigdy nie będziemy gotowi,
Są słowa, które zawsze wywoływać będą morza łez,
I są takie osoby, na myśl o których
zawsze zasypie nas lawina wspomnień”*

25 lipca 2019r. pożegnaliśmy na zawsze
naszą drogą Koleżankę

GENOWEFĘ CZERWIŃSKĄ (KULBAKA)

Byli pracownicy Szpitala Kolejowego
we Wrocławiu

*„Gdy smutek boli, a słowa są zbyt małe
By rozpacz wypowiedzieć – zostaje tylko milczenie.....
Pełne gorących łez i bliskość osieroconych serc ”*

Z powodu śmierci męża,
naszej drogiej Koleżance

KASI SAS

składamy wyrazy głębokiego współczucia.
Pracownicy
Specjalistycznej Przychodni Przyszpitalnej
Szpital im. T. Marciniaka .

*Ludzie odchodzą tak szybko
i zostawiają ludzi którzy za Nimi tęsknią*

MAGDALENIE UFNIARZ

Wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci Babci

składają
Kierownictwo Centrum Medcover,
Koordynator Zespołu Pielęgniarskiego
oraz koleżanki i współpracownicy.

Wyrazy najgłębszego współczucia i żalu
oraz słowa otuchy dla

IWONY NIEDŹWIECKIEJ

z powodu śmierci Mamy i Taty

składają
Z-ca Dyrektora ds. Pielęgniarskich-Pielęgniarka Naczelna
wraz z Przełożoną Pielęgniarek
oraz całym zespołem Pielęgniarek i Pielęgniarzy
Dolnośląskiego Szpitala Specjalistycznego
im. T. Marciniaka CMR we Wrocławiu

JAK TRUDNO ŻEGNAĆ KOGOŚ, KTO JESZCZE MÓGŁBY BYĆ Z NAMI

W dniu 20 lipca 2019 roku zmarła **ś.p Eugenia Czerwińska** , pielęgniarka, koleżanka i przyjaciółka wielu z nas. Jej droga zawodowa związana była z Wrocławiem. Po ukończeniu Liceum Medycznego w Środzie Śląskiej pracowała na stanowiskach pielęgniarki w Szpitalu Wojskowym i Kolejowym. Pełniła odpowiedzialne funkcje : w Wojewódzkiej Przychodni Specjalistycznej przy ul. Dobrzyńskiej pracowała na stanowisku Przełożonej Pielęgniarek. Ostatnia Jej wieloletnia praca zawodowa to stanowisko pielęgniarki oddziałowej oddziału chirurgii ogólnej w Okręgowym Szpitalu Kolejowym we Wrocławiu. Pracowała tam do czasu przejścia na emeryturę. W pracy ceniono Ją za profesjonalizm zawodowy i serdeczność stosunek do chorych. Była bardzo lubiana przez pracowników.

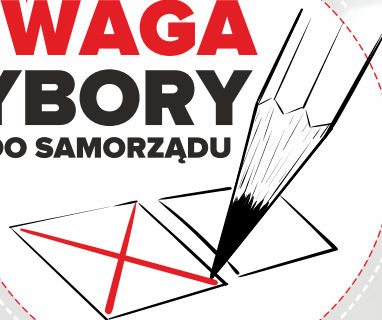
Ś.P. Genię charakteryzowały dobre cechy takie jak: otwartość do ludzi ,życzliwość i zaangażowanie w niesieniu pomocy potrzebującym. Pomagała zdrowym i chorym członkom rodziny, koleżankom i znajomym. Utrzymywała stały kontakt z koleżankami ze szkoły i pracy. Brała czynny udział w spotkaniach rodzinnych, koleżeńskich i zawodowych. Często była inicjatorką tych spotkań. Pamiętała o zmarłych i zawsze w miarę możliwości uczestniczyła w ostatniej drodze ich życia. Nie poddawała się chorobie, walczyła z nią przez wiele lat, wierzyła, że i tym razem ją pokona, niestety...

Żegnamy Cię Geniu ze smutkiem ale i nadzieją, że dobry i miłosierny Bóg przyjmie Cię do wiecznego Królestwa obdarzając nagrodą bo “Dobre czyny człowieka idą za nim”. Dziękujemy Ci za Twoją obecność wśród nas, bardzo będzie nam bardzo Ciebie brakowało

Teresa Fichtner-Jeruzel

PIEŁĘGNIARKI, POŁOŻNE, PIEŁĘGNIARZE, POŁOŻNI

UWAGA
WYBORY
DO SAMORZĄDU

to nasz Samorząd Zawodowy
nie bądźcie obojętni
dokonajcie wyboru
rok 2019 – rokiem wyborów Delegatów
na VIII kadencję 2020-2024

Spis wszystkich rejonów wyborczych wraz z miejscem i terminem zebrania wyborczego, jest dostępny na stronie internetowej izby – strona główna.
www.doipip.wroc.pl

Okręgowa Komisja Wyborcza prosi wszystkie pielęgniarki i położne: **emerytki, rencistki, niepracujące i przebywające na urlopach wychowawczych** o zgłaszanie się do biura DOIPiP przy ulicy Powstańców Śląskich 50 we Wrocławiu w celu dokonania wpisu na listę wyborców.
„Zarzykujcie, postawcie stopę na nieznaną ziemi...”

**Od 23 września
do 15 listopada 2019 r.**

w ustalonych 34 rejonach wyborczych na terenie działania Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu odbędą się wybory Delegatów na Okręgowy Zjazd DOIPiP we Wrocławiu VIII kadencji 2020-2024.

W dniach 20-21 marca 2020 roku nowo wybrani Delegaci będą mieli możliwość wyboru przewodniczących i członków organów DOIPiP we Wrocławiu oraz Delegatów na Krajowy Zjazd VIII kadencji.